

KLAR BESKJED FRA STUDENTENE I TROMSØ:

SIDE 6

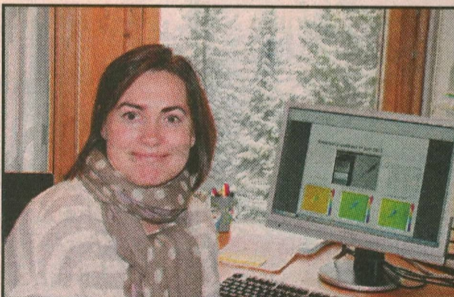
STUDENTS INCLUDE FULL SPECTRUM LIGHTS INTO THEIR DAILY ROUTINES TO FIGHT THE NEGATIVE EFFECTS OF THE POLAR NIGHT AND DEPRESSION

PAGE 8

STUDENTSAMFUNNETS OPPLØSNING: ETTER SAMMENSLÅING MED DRIV, KAN STUDENTSAMFUNNET FORSVINNE HELT ELLER DELVIS FRA CAMPUS.

SIDE 10-11

CAMILLA BREKKE GETS TO DROP 20.000 LITERS OF OIL INTO THE SEA IN THE NAME OF SCIENCE

PAGE 14

JOIK MONOLOGUES: A FANTASTIC EXPERIENCE DURING THE OPERA FESTIVAL

SIDE 9

Et Juleeventyr

Av Charles Dickens

PREMIERE
12. NOV
SCENE
VEST

STUDENTPRIS: 180,-
(ORDINÆR 280,-)

halogalandteater.no

HÅLOG
ALAND
TEATER

ALLTID
STUDENTRABATT

LEDER

TERJE PETTER LEIROS,
KONSTITUERT ANSVARLIG REDAKTØR
ANSVARLIG@UTROPIA.NO

HVA NÅ, ERNA & SIV?

Fredag 8. november legger regjeringen Solberg fram sin tilleggsproposisjon til statsbudsjettet for 2014. De studentene som får støtte fra Lånekassen bør følge nøye med denne dagen. Det er ingen selvfølge at de 11 månedene med studiestøtte som regjeringen Stoltenberg la fram i sitt budsjett den 14. oktober vil bli opprettholdt av Erna og Siv.

Dersom vi noensinne skal komme nærmere å gjøre "heltdsstudenten" til noe mer enn en klisje brukt i festtaler, er vi avhengige av at politikerne tar studentenes hverdagsutfordringer på alvor. Å ha mulighet til å vie studiene den oppmerksomheten de krever og fortjener, fordrer en viss form for økonomisk trygghet.

I følge Norsk Studentorganisasjon har studentene mindre å rutte med i dag enn på noe annet tidspunkt de siste 38 årene. Studiestøtten har ikke holdt tritt med prisveksten i samfunnet, og en ekstra måned med støtte vil være et langt skritt i riktig retning

Visst er det mange politiske saker, og spesielt i statsbudsjettet, som er viktige for studenters hverdag. Spesielt viktig for Tromsø er det å finne en løsning på boligkrisen, og det er god grunn til å tvile på om 1300 nye boliger på landsbasis vil være nok. Vi må imidlertid ikke glemme at 11 måneder studiestøtte var en stor og overraskende seier.

Man kan si mye om at de rødgrønne i løpet av åtte år først prioriterte 11 måneders studiestøtte på sin aller siste dag ved makta, men det er noe som heter "bedre sent enn aldri". Og det er all grunn til å minne om at Høyre er det eneste av de store partiene som aktivt har gått mot å love 11 måneders studiestøtte i sitt stortingsprogram for 2013-2017.

Høyre og Fremskrittspartiet har ikke flertall alene, og er avhengige av støtte fra sine borgerlige venner i Venstre og Kristelig Folkeparti for å få gjennom sine statsbudsjett. Vi får håpe at de tre borgerlige partiene som har lovet 11 måneders studiestøtte er bevisste på hvor ekstremt dårlig det vil ta seg ut dersom jubelbrølet fra den 14. oktober munner ut i studentøkonomisk klynk når budsjettet vedtas.

PFU Pressens Faglige Utvalg: (PFU) er et klageorgan oppnevnt av Norsk Presseforbund. Organet behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål. Adresse: Rådhusgt. 17, postboks 46 sentrum, 0101 Oslo. Telefon: 22405040. Utopia arbeider etter reglene i vær varsomplakaten for got presseskikk. Den som føler seg rammet av urettmessig avisomtale, oppfordres til å kontakte redaksjonen.

UTROPIA

ANSVARLIG REDAKTØR
(I PERMISJON):
IDA ELISE STRØM

KONSTITUERT
ANSVARLIG REDAKTØR:
TERJE PETTER LEIROS
ANSVARLIG@UTROPIA.NO

KULTURREDAKTØR:
KASIA MIKOLAJEWSKA
KASIA@UTROPIA.NO

NYHETSREDAKTØR:
MAGDALÉNA BUDÍNOVÁ
MAGDALENA@UTROPIA.NO

LAYOUTANSVARLIG:
TERJE PETTER LEIROS
LAYOUT@UTROPIA.NO

KASIA MIKOLAJEWSKA
KASIA@UTROPIA.NO

FOTOREDAKTØR:
OLGA SHAVRINA
FOTO@UTROPIA.NO

ØKONOMI- OG
ANNONSEANSVARLIG:
LENE OLINE SEDOLFSSEN
ANNONSE@UTROPIA.NO
NETTREDAKTØR:
CAMERON THOMPSON
CAMERON@UTROPIA.NO

TRYKK:
NR1 TRYKK TROMSØ

BESØKSADRESSE:
UNIVERSITETET I TROMSØ
TEORIFAGBYGGET 2 - 2.138
TELEFON: 77 62 09 60
WEB: WWW.UTROPIA.NO
E-POST: REDAKSJON@
UTROPIA.NO

POSTADRESSE:
UTROPIA - STUDENTAVISA I
TROMSØ
UNIVERSITETET I TROMSØ/
HOVEDGÅRDEN
9037 TROMSØ

Nyheter

side 4

Kraft-maraton.....	side 4
Are prices exorbitant in UiT's cafeterias?.....	side 5
Ask the public: Do you eat in the main cafeteria?	side 5
Klar beskjed: Ikke kødd med 11 måneders studiestøtte.....	side 6
Christian er UiTs beste leder.....	side 6
The poorer the country, the bigger your scholarship.....	side 7
Studentskipet, er det på vei?.....	side 7
Fighting Against the Darkness	side 8
Ask the public: Polar Night.....	side 8
Studentsamfunnets oppløsning.....	side 10
Nye kulturelle dimensjoner.....	side 11

Meninger

side 12

Kommentar: Vi har ingen flere å miste	side 12
Leserinnlegg: Kontekst?	side 12
World-reference: Yes we scan	side 13
RevolUiTionary research: Dumping 20.000 liters of oil into the sea - all in the name of saving the planet.	side 14
Bings Spalte: I raseriets kvelende lomme.....	side 15

Kultur

side 16

MUSIKK

Getting your dance on at Insomnia	side 16
Eclectic Insomnia	side 16
Synthies and Harmonies.....	side 16
Opphøyet musikkopplevelse.....	side 16
Yoik and Poetry Hand in Hand	side 18
Press release: No Fate Compilation	side 18

Knitting in Tromsø.....	side 19
Knitting festival.....	side 19
Norges morsomste mann.....	side 19
The Metal Page: The Icelandic Issue.....	side 20
Mens vi venter på Nord-Norgebanen.....	side 21

PLATEANMELDELSER	side 21

Jonathan Wilson
Lee Ranaldo and the Dust
Ondt Blod

BOKANMELDELSE STRIKKElykke - myke plagg til liten og stor.....	side 22

SPILLANMELDELSE Terraria vs Minecraft.....	side 22

TEATER

The Zoo Story: Moderne samfunnsfortelling på tegnspråk.....	side 23
Øst/Vest	side 23
En smakfull opplevelse.....	side 24

Filmanmeldelse, Thor: The Dark World.....	side 24
Film Scoop: Darren Aronofsky har et problem... ..	side 25

Underholdning

side 26

Kjemien rundt oss	side 26
Matspalte: Lutong Bahay.....	side 26
Back Page	side 27

Les oss på utropia.no

FORSIDEBILDER:

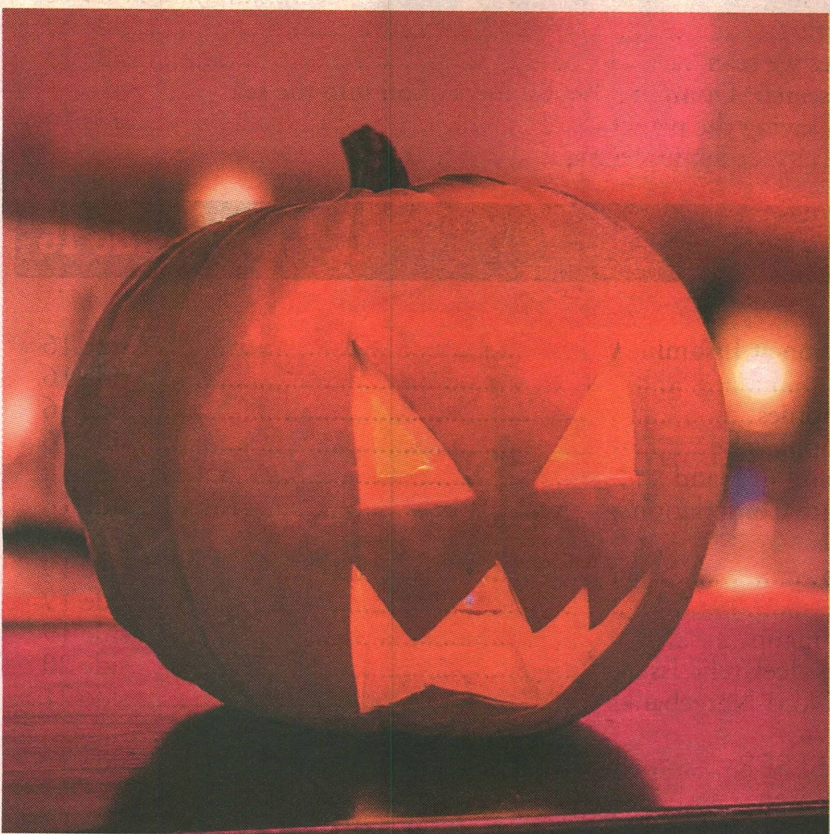
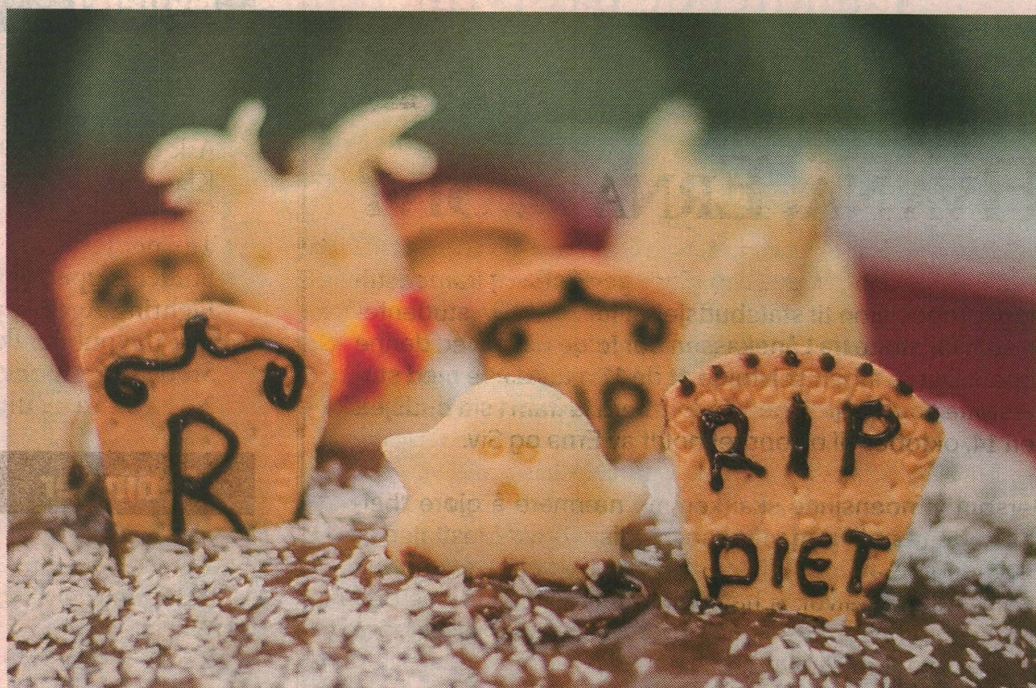
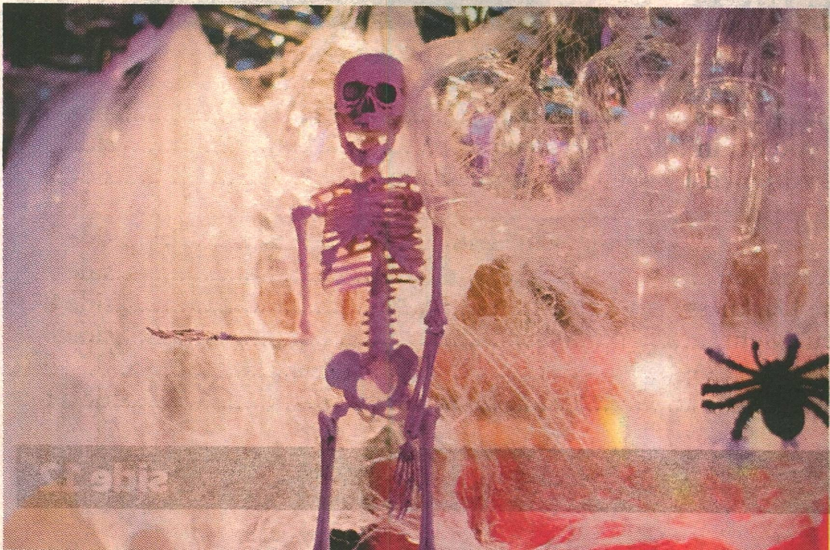
HOVEDSAK

BILDER NEDE, FRA VENSTRE:

OLGA SHAVRINA

ALDWIN BOUTEVILLE, PRESSE, MATTHEW LYNCH, BORJA FERNANDEZ ALBERDI

BILDESPELIAL: ER DU KLAR FOR HALLOWEEN?

ALLE BILDER: OLGA SHAVRINA

Utopia for

35 år siden

1978: Sosialistisk Front vant på møtet i Studentersamfunnet 3. november valgene til studentutvalget og avisredaksjonen m.m. Dette etter å ha avvist et valgsamarbeid med Norges Kommunistiske Studentforbund. Den tredje venstreside-alliansen, Progressiv Front, var fraværende, og Sosialistisk Front beklaget "høyre-dreiningen" til NKS.

10 år siden

2003: Studenter har ikke så dårlig råd som ryktet tilsier. I følge en undersøkelse foretatt av MMI, har halvparten av studentene penger igjen i slutten av måneden. Eksempelvis presenteres fire studenter som har investert i henholdsvis egen leilighet, reising, bilkjøp og hjemmekino. Hvor kommer pengene fra? Undersøkelsen viser at rundt halvparten jobber deilid, og at mange har sommerjobber.

Kraft-maraton

Dundrende bassrytmer, fargerike strobelys, reveører, tettsittende klær og corebars - på det heteste samlepunktet for studenter, Kraft.

ALEXANDRA TENEBROSO
NYHETER@UTROPIA.NO

Lørdag den 26. oktober hadde Kraft et av sine ekstraordinære treningsarrangementer. En todelt maraton, innledet med tre timer sykling, etterfulgt av tre energiske timer med step, dans, styrke og corebar. Det var snakk om mennesker i tettsittende klær, i bevegelse til gode remikser av listepop, belyst av fargestrober fra scenen. For de som gikk glipp av det, kan det med en gang opplyses at Kraft har flere slike events i sikte.

Kraft i hypermodus

For de som ikke får slikt med seg, er dette et arrangement som Kraft har holdt gående på årlig basis. Arrangementet blir utformet i samarbeid med instruktører. Målet er å inkorporere alle sal-aktiviteter som tilbys på Kraft i to store hyperbolker. Dette inkluderer sykling, fitness, latinodans, KraftPuls, corebar, styrke og steps. Mange instruktører er til stede under maratonøktene, både på scenen og som deltagere i salen. Øktene er utformet på en måte som lar deltagere velge passende nivå under aktivitetene. Det finnes dessverre en sjelden art av oss som har reaksjonsevnen til en murstein og kinestetisk sans ikke ulikt en sementblander. Det er svært få av oss, men koreografien i øktene oppleves som en stor utfordring og fokustyv.

Målgruppe: primært medlemmer

I følge avdelingslederen Bjørn Brækkan og treningsansvarlig To-

rill Brandal Berge, er maratonen tilsiktet eksisterende medlemmer. Treningsformer, velkjente for noen og ukjente for andre, skal gjøres med ekstra stas. Det er også et sosialt aspekt ved det hele, og Kraft har sørget for forsyninger av karbohydrater mellom treningsøktene. Selv om sykkelbolken hadde en del mannlige deltagere, var det nesten kun jenter under gruppetreningsbolken, med unntak av to spreke menn. Kraft ønsker å sparke i gang en helt ny basisball-kampanje, som kan bidra til en mer variert deltagergruppe. Det vil kombinere funksjonell styrke med gruppetrening, og vil trolig trekke til seg en nyansert målgruppe, med lav terskel på det koreografiske plan. En annen treningsevent Kraft har stått for tidligere, er bootcamp – et opplegg inspirert av crossfit og militære utendørstreninger.

Planlegger mega-sirkeltrening

Brækkan og Brandal Berge har delt litt informasjon rundt en kommende hendelse, planlagt til å falle på den 7. desember. Dette kommer rundt eksamenstiden for å tilføre litt overskudd og avveksling gjennom organisert trening. De tenker på et stort sirkeltreningsarrangement, uten å oppgi altfor mange detaljer. Det blir ikke samme nattklubbaktige oppsett med heftige fargestrober og energiske remikser av listepoplåter, men skal man tro Bjørn Brækkan, så er det planlagt noe minneverdig der også.

ALLE BILDER: EIRA TRIGUERO

VERDENSTEATRET

K I N O

DEN GRØNNE SYKKELN

Se den sjarmerende og engasjerende historien i den første filmen noen gang produsert i Saudi-Arabia, et land uten kinoer.

Vinner av Den norske fredsfilmprisen under årets TIFF.

Se www.verdensteatret.no for hele månedens program
FØLG OSS PÅ: [FACEBOOK](#) [TWITTER](#) [INSTAGRAM](#)

Are prices exorbitant in UiT's cafeterias?

Utopia has assessed opinions of students on cafeteria prices at UiT. In order to get an overview, we gathered sample price rates primarily from the main cafeteria.

BARBORA KALINCOVA
NYHETER@UTROPIA.NO

The opinions we collected are diverse, where some students consider prices being too high, while others acceptable.

Prices in the main cafeteria vs. in Bazinga bar

The main cafeteria in Teorifagsbygget has opening hours from 09:00 – 17:30. One type of hot meal is offered until 13:30, during lunch hours. This meal can for instance be a soup and costs about 30 kr on average. Three or four meals in the price range 55 – 100 NOK are added to the list after 13:30.

“The price of a hot meal can be anything between twenty-nine crowns and upwards. Coffee is sold for ten crowns in the cafés and twenty-five or more in the coffee bars. Cold foods, such as sandwiches and baguettes, cost eighteen crowns or more,” says Ellen Appelbom, business manager at the Student welfare organization of Tromsø (SiTo).

The Bazinga bar has rather different opening hours. It opens its doors for students at 13:00, so that they can eat and drink until 21:00. The prices there are comparable with prices found in an ordinary Norwegian bar. Soft drinks cost about 30 crowns, whereas beer costs 60. The food that is purchasable in Bazinga includes small snacks, a variety of baguettes, as well as a selection of famous burgers. Baguettes with meat and dressing are sold for 60 crowns and burgers for 99.

Prices in UiT vs. other Norwegian universities

Students that come to UiT after attending other Norwegian universities often describe the cafeteria system at their current university as rather odd. They present cafeterias in their ex-universities following a different system than at UiT, and offering a variety of hot meals for reasonable prices and in a different range.

For instance, according to former

FOTO: SARAH GALANTINI

students at the University of Bergen, lunch is offered for a fixed 49 NOK there. Tuesday through Thursday students can choose between a vegetarian option and hot meals containing animal products - such as lasagna or a wok. For supper only one kind of meal is available, often fish or chicken. The evening prices are slightly higher, but fixed at 55 NOK for a combo including coffee.

A cafeteria at the University of Nordland serves either a soup or a hot meal for its customers during lunch hours. The price ranges between 35 and 45 NOK according to their menu. For supper students can choose between two types of meals, for instance a baked halibut with butter sauce

or a beef steak. In such instances prices can reach 75 NOK.

Who is managing the prices at UiT?

Some UiT students consider the prices in the main cafeteria exorbitant. In an effort to change the current practice, as well as to lower the prices, these students have taken their complaint to SiTo, the organization that is responsible for managing UiT's cafeterias.

“SiTo has sole trade in the cafeterias and the food is very expensive. I fought for a change, but it was not possible. Competition is not allowed here, in this area,” says Sediq Zazai.

Appelbom summarizes their criteria for setting up the cafeteria prices by saying:

“The prices are decided based on raw materials cost as well as costs associated with running the facilities, such as employee wages. We always keep our prime customers, students, in mind when we set prices, and try to keep them low.

When we asked whether she thinks food prices in the cafeterias she is managing are too high, Appelbom answers:

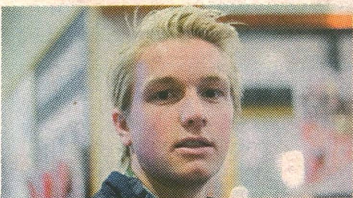
“At least once a year our suppliers raise their prices and that obviously affects our overall price setting.”

Ask the public

BARBORA KALINCOVA
NYHETER@UTROPIA.NO

Do you eat in the main cafeteria?

ALL PHOTOS: SARAH GALANTINI

Martin Skogstad, 20 years, Sports student

Do you often go to the cafeteria?

Yes, I go there to eat and to relax. The quality of food and the prices are ok.

What do you like in the cafeteria?

The coffee, because it is very good.

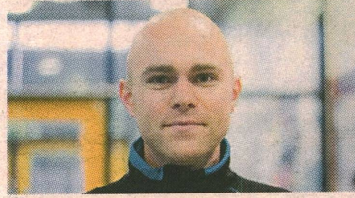
Mary Mansa, Indigenous Studies student

Do you go to the cafeteria?

No, I do not.

Why?

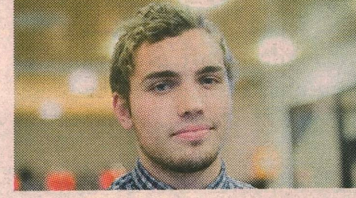
I really don't like to eat at those public places. I cook food at home and bring it to school. I mostly eat rice, but they don't have so much food with rice.

Kris Aleksander Mikkelsen, 30 years, Political Science student

Do you regularly go to the cafeteria?

Very rarely, hardly ever, due to the cost. Mostly I just have muesli and milk for breakfast and lunch. If I buy the cheapest one in the supermarket I only spend 52NOK per week for breakfast and lunch. It is very boring, but it saves my money. I don't receive a stipend right now.

Ola Sydour Rasmussen, 21 years, Sports student

Do you often go to the cafeteria?

Yes, quite often. We are often at the other campus, but when we are here, we always go to this cafeteria.

Why?

Because it is quite central and large. Plus there are enough seats. I like the atmosphere too.

Libe Aranguren, 22 years, Biology student

Do you go to the cafeteria?

No, I don't, because I prefer to bring my own food from home. It is cheaper. People who aren't Norwegian can't afford to go there every day.

Klar beskjed: Ikke kødd med 11 måneders studiestøtte

Studentparlamentet holdt en markering for 11 måneders studiestøtte.

ALEXANDRA TENEBROSO
NYHETER@UTROPIA.NO

Leder i Studentparlamentet, Marianne Haukland, inviterte blant annet NRK til markeringen i favør av 11 måneders studiestøtte. Bakgrunnen er at Høyre er mot, etter at deres landsmøte stemte ned forslaget. De rødgrønne, på sin side, lovte 11 måneders støtte i sine partiprogrammer for 2009-2013, men fant ikke rom før i sitt aller siste statsbudsjett.

Til vår nye regjering, fra studenter

Statsbudsjettet ble fremlagt den 14. oktober, og den 8. november ventes tilleggsproposisjoner fra den nye regjeringen. Det finnes en reell mulighet for at 11-måneders studiestøtte ikke blir innvilget eller inkludert. Marianne Haukland og Studentparlamentet har derfor iverksatt en markering på vegne av studentene ved Norges Arktiske Universitet, med klar beskjed om at 11-måneders studiestøtte ikke skal køddes med.

Hovedbudskapet med markeringen er at regjeringen bør innføre støtten og at studenter må bli hørt. Noen av argumentene for denne ordningen er at mange studenter har innleveringer, eksamener og annen studiebelastning også i juni. 11 måneder med støtte vil avlaste noe av tidssjongleringen som forekommer av overlappende studier og sommerjobb rundt kritiske eksamensperioder.

Tromsø og Alta-spesifikt

Studenter ved Norges Arktiske Universitet står ovenfor noen andre utfordringer også. I Tromsø har studentboliger vært en gjennomgående problemdimensjon, ikke ulikt Bergen og Oslo. Det har vært utbygging av studentboliger og oppfordringer til private aktører om utleie. Studiestøtte i 11 måneder kan bidra til å avlaste litt av de sammensatte utfordringene som studenter ved UiT står overfor.

MANGE STUDENTER HADDE MØTT OPP FOR Å KREVE 11 MÅNEDERS STUDIESTØTTE. LEDER I STUDENTPARLAMENTET, MARIANNE HAUKLAND, HOLDT APPELL TIL DE FRAMMØTTE. (ALLE BILDER: OLGA SHAVRINA)

Christian er UiTs beste leder

Et stort engasjement og evne til å motivere gjorde at det ble Christian Haakstad Nordlund som gikk av med seieren i Lederjakten 2013.

THEA VINGE
NYHETER@UTROPIA.NO

IFØLGE KOMITÉEN BAK LEDERJAKTEN VAR CHRISTIAN HAAKSTAD NORDLUND (25) EN NYSGJERRIG, KREATIV OG REFLEKTERT DELTAGER. (FOTO: ALDWIN BOUTEVILLE)

I tillegg satt juryen igjen med et inntrykk av at Nordlund var en leder de selv kunne tenke seg å ha i fremtiden, dette på grunnlag av en genuin besvarelse av siste case-oppgave.

Case-oppgaver laget av næringslivet

Målet var å finne UiTs beste leder, da Start UiT arrangerte årets lederjakt sammen med Norinova, Manpower, DT lab, Remiks og DNB den 17. oktober. Én av case-oppgavene var det gründeren bak Moose on the Loose som lagde.

I løpet av en konkurransedag ble deltakerne gjennom flere runder bedømt og silt videre til neste runde,

og Nordlund kom helt til topps.

— Det artigste var case-løsningen tidlig på dagen.

Han fikk også mye ut av å få løpende tilbakemeldinger.

— Ved å delta får man tilbakemeldinger og erfaring man kan bruke videre. Det er en gylden mulighet til å suge til seg så mye trening som mulig.

En av tilbakemeldingene juryen gav Nordlund, var at han var flink til å inkludere alle medlemmene av gruppen. Selv synes han at det er artig å få prøvd ulike roller i samarbeid med andre, og må ikke nødvendigvis være leder.

— Jeg har tidligere vært i situasjoner der jeg synes det er morsomt å jobbe på lag, ikke nødvendigvis som leder, men sammen med andre.

Meld deg på

Nordlund anbefaler alle å melde seg på. Man får relevant og nyttig erfaring, og trening i å samarbeide med andre.

- I grupper ser man hvordan andre har løst en case-oppgave, og man kan få ærlig respons om ting som burde forbedres eller blitt løst på en annen måte.

På spørsmål om hvilke egenskaper en leder bør ha, fremhever Nord-

lund ærlighet.

— I alle fall i det lange løp. For å oppnå troverdighet må folk tro på deg og det du sier.

Og på den siste oppgaven var det nettopp ved å fremheve viktigheten av ærlighet at Nordlund utmerket seg, ifølge juryen.

Har ingen femårsplan

Nordlund er utdannet journalist og studerer økonomi og administrasjon. Nå kan han i tillegg sette "UiTs beste leder 2013" på CVen. Veien videre er ubestemt.

— Jeg har ikke laget noen femårsplan, jeg tar det litt som det kommer.

The poorer the country, the bigger your scholarship

The Erasmus program helps students to study or get their internship abroad. In the current academic year, over 250 000 students spent a semester or two in a foreign country.

BARBORA KALINCOVÁ
NYHETER@UTROPIA.NO

33 countries participated in this program, including Turkey and Iceland. A very important fact is that these students get financial support.

Small scholarship does not signify a country is poor

The scholarships for the students are disbursed monthly. "As a Czech student, I got 571 euros," says Markéta Polášková, who travelled from the Czech Republic to Norway. Another Czech student studying in France, Vojtěch Micka, has a different monthly stipend. According to her, "I get 473 euros each month." German students get 160 euros per month for the current semester in Norway. The basic idea is to create equal standard of living for every incoming student. However, the total amount of money does not depend only on the Lifelong Learning Program, under which the Erasmus program belongs.

The amount of stipend a student gets is based on several factors. First, it depends on how much money the Lifelong Learning Program sends to each country. This organization belongs to the European Union and has at its disposal 3.1 billion euros for the six-year period running from 2007 through 2013. From this sum, they have to bracket budget every year for every country.

The second factor influencing the final budget of the students is the Department of education in every country, which also subsidizes universities. This sum can cause enormous changes in the end. The third important factor is the target country the student chooses. The grant differs based on how rich or poor a country is. Taking this into consideration, a German student studying in Norway gets 160 euros and another that studies in France gets 120 euros, while a Swedish student

gets 680 euros per month while studying in France.

Norwegians get much less money than the rest of the Europeans

Even if Norway is a rich country, it does not mean that Norwegian students cannot get a stipend if they wish to study in a poorer country. The system of determining the amount is however a little bit different.

"They get the same amount of stipend, which is not related to the country they wish to go to. This system is going to be changed in 2014," says Astrid Brokke, consultant for the international students at UiT.

She continues: "Norwegian students who go on an Erasmus agreement will receive an Erasmus scholarship from the University of Tromsø to the tune of 2700 NOK per month". The University disburses the entire

funds for the semester at once.

New Erasmus plus

Last year there were rumours that the Erasmus program would be canceled.

- That is not true. The Erasmus program will not be canceled, but will now be called "Erasmus plus" and it will cover several kinds of cooperation not only in Europe, but also outside of Europe. I think the exchange of students will continue as before with Erasmus partners, says Brokke, "It is only going to be restructured. Funding will continue and there are no indications that it will stop."

The Restructuring will also include other organizations that work on cooperation between educational institutions. The program Comenius provides exchange between kindergartens, primary schools and high schools. The exchange of staff

and students between these institutions, except universities and colleges, works through the Leonardo da Vinci or Grundtvig programs.

The new program, Erasmus plus, will incorporate other programs like the ones mentioned above. This fusion is to make the process of application easier, increase efficiency of the programs and also prevent the programs from overlapping each other. The concept was proposed by the European Commission. Funding will improve as the proposal of the Commission is to increase the budget to 73%. Finally, the overall budget is expected to provide 19 billion euros, exchange possibilities for 5 million people and possibilities for Europeans to improve themselves within European borders. This change will lead to the scrapping of some organizations as well as an expensive reorganization of others.

THE ERASMUS PROGRAM AIMS TO CREATE EQUAL CONDITIONS FOR EVERYONE, SO STUDENTS FROM SOME COUNTRIES GET MORE MONEY THAN STUDENTS FROM OTHER COUNTRIES.(ILLUSTRATIONAL PHOTO: OLGA SHAVRINA)

Studentskipet, er det på vei?

MAGDALENA V. HESTHOLM
NYHETER@UTROPIA.NO

Sist gang Utopia snakka med Ola Giæver var det mykje administrativt papirarbeid som måtte ordnast før studentskipet kunne komme til Tromsø. Det er no 6 seks veker sidan sist, kor langt har prosjektet kommen no?

Sjøfartsdirektoratet manglar - Mykje av papirarbeidet har kommen på plass, seier Giæver. Brannvesenet, kommunen og hamneplass er bekrefta og i boks. Det som står igjen er tomme opp frå sjøfartsdirektoratet, noko Giæver trur vil skje straks.

Skipet skal legge til hamn ned-

om nye Driv, så det kjem til å ligge svært sentralt. Giæver er ikkje sikker på når skipet vil vere i Tromsø, så ein må belage seg på nokre veker til med venting før skipet er på plass i studentbyen.

Lugar til 5000-6000kr Når skipet først kjem, vil annonser bli publisert på nettsider som studentar brukar for å finne stader å bu. Prisen på lugarane er heller ikkje heilt på plass, men ein stad mellom 5000-6000 kr er å forvente, seier Giæver.

Giæver vil også ha kantine, bar, leserom og kjøkken på skipet.

Fighting Against the Darkness

Full spectrum lights, coffee, and company of fellow students helping people to fight against the seasonal affective disorder at Polar Night Café

TIINA-MAARIA LAIHI
NYHETER@UTROPIA.NO

The former student café on the ground floor of Breiviklia has turned into a charming haven of light therapy and sociability at the Student Counseling Centre organized Polar Night Café, which will be in operation until the sun is back in full in Tromsø in the spring. Students having problems with their circadian cycle, falling asleep and waking at proper times, may find help for their troubles, as well as peer support every morning between 8:30am and 11:15am.

Though it is still early and polar night has not yet descended upon us fully, some people have already begun including the lamps into their daily rituals. As the nights get longer, and as the sun eventually disappears beyond the horizon, the Polar Night Café will become increasingly popular.

In fact, during the exam season it can be so popular that not everybody has a place at the tables unless they come as soon as the Café opens in the morning. Luckily, many of the master programs have their own full spectrum lamps in their reading rooms or classrooms.

Lack of energy as the main symptom

Line Vråberg from the Student Counseling Centre says that the light therapy is especially important for those students who usually do not get enough sleep and may have trouble going to their lectures.

While there is no direct relationship with polar night and depression, the students often come to the Counseling Centre expressing problems with feeling a lack of energy, especially during the

exam season. "People often say they have no energy and that the lamps help", continues Vråberg.

Social Aspects Increasingly Important

And it is not only the international students that feel the effects of the polar night: about half of the students using the lamps are Norwegian. Often, it is those Norwegians coming from the south who are especially affected by the darkness.

People also come to the Café for social reasons: many make it an important part of their day throughout the dark season and the social aspects can also help fight the draining affect that darkness can have on people. Having someone waiting for you - and eager to talk to you - in the morning makes people get out of bed, even when it is dark outside.

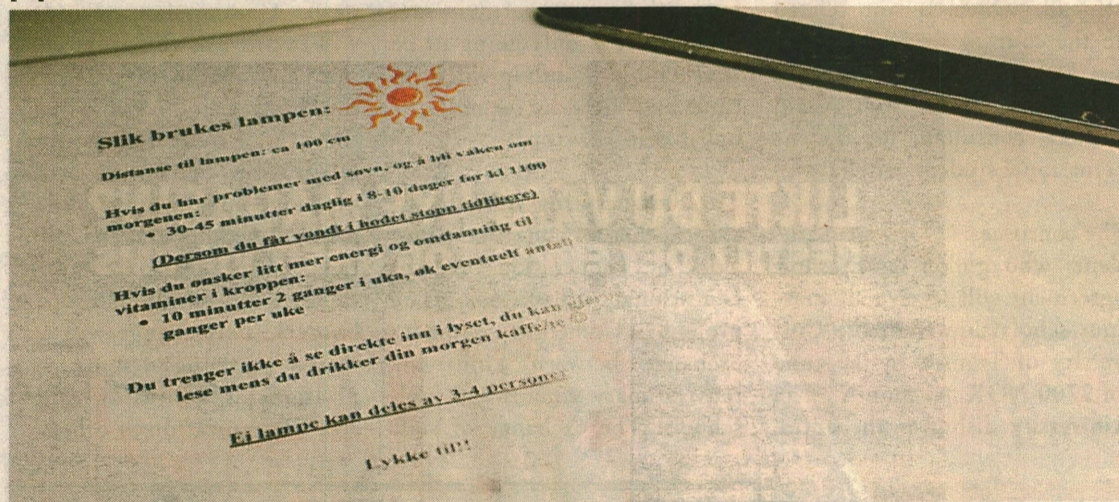

THE STUDENT COUNSELING CENTRE RUNS THE POLAR NIGHT CAFÉ. THE CAFÉ IS LOCATED ON THE GROUND FLOOR IN BREIVIKLIA (BLUE, CYLINDER-SHAPED BUILDING BELOW THE UITØ/ISV BUST STOP.) ALL PHOTOS: ALDWIN BOUTEVILLE

FACTS

WEAPONS AGAINST THE POLAR NIGHT:

- TRY TO KEEP YOUR SLEEPING SCHEDULE AS NORMAL AS POSSIBLE
- EAT NUTRITIOUS FOOD AND GET ENOUGH EXERCISE
- MAKE SURE YOU ARE DRESSED WARMLY AND SAFELY, ESPECIALLY WHEN IT IS SLIPPERY OUTSIDE
- IF POSSIBLE, TAKE A HOLIDAY IN THE SOUTH OR BACK IN YOUR HOME COUNTRY
- USE WHATEVER LIGHT THERE IS AND TAKE A SHORT WALK DURING THE TWILIGHT HOURS IN THE DAY IN ORDER TO HELP YOUR BODY ACCOMMODATE TO THE DARKNESS
- LIGHT THERAPY AND VITAMINS CAN HELP WITH SLEEPING PROBLEMS AND WITH LOSS OF ENERGY
- IN CASES OF SEVERE SYMPTOMS OF SEASONAL AFFECTIVE DISORDER, CONTACT THE STUDENT COUNSELING CENTRE OR YOUR DOCTOR AT THE EARLIEST OPPORTUNITY

Ask the public: Polar Night

TIINA-MAARIA LAIHI
NYHETER@UTROPIA.NO

Utropia asked some Tromsø residents how they cope with the polar night

ALL PHOTOS: OLGA SHAVRINA

Thomas Blickfeldt (38)

What's the best thing about the polar night?

Starry nights and northern lights!

The worst thing about the polar night?

This time of the year when it's not so cold, it's wet and gray. Later with more snow you get more light.

Narcise Basezga (13)

What do you think about the polar night?

The first time was hard for me, but now it's better since I'm more used to it.

What's the worst about the polar night?

That you can't see anything!

Robert Uggedal Hansen (24)

The best thing about the polar night?

Seeing the northern lights!

What about the worst thing?

I guess not seeing the sun.

Marit Hansen (37)

What do you think about the polar night?

That's what I have grown up with, so I think it's natural and that's how it's supposed to be here.

What is the best thing about the polar night?

That you don't see all the dust inside your house!

Håvard Utstøl Jakobsen (24)

What do you think about the polar night?

It's fine for me, for me it's no problem.

What's the best thing about the polar night?

When it's snowing, in the beginning of December.

UTROPIA ER ALLTID PÅ UTKIKK ETTER NYE FRIVILLIGE.

HAR DU LYST TIL Å SKRIVE ARTIKLER, TA BILDER ELLER LAGE ILLUSTRASJONER?

I UTROPIA FÅR DU MULIGHETEN TIL Å UTVIKLE DINE FERDIGHETER OG DELTA PÅ MANGE SPENNENDE ARRANGEMENTER.

DU VIL MØTE MANGE NYE FOLK, OG VÆRE BLANT DE FØRSTE SOM FÅR INFORMASJON OM DET SOM SKJER I BYEN OG PÅ CAMPUS.

ILLUSTRATION: HA ANH TRAN

KOM INNOM VÅRT TROMSØ-KONTOR VED SIDEN AV CAFÉ BODEGA, ELLER KONTAKT OSS PÅ: REDAKSJON@UTROPIA.NO ELLER TLF. 77 64 59 01

UiT

**NOREGS
ARKTISKE
UNIVERSITET**

Tilkallingsvikarar i studentekspedisjonen

Ved HSL-fakultetet sin studentekspedisjon, Campus Brevika, er det behov for tilkallingsvikarar. Vi er ute etter engasjerte studentar som kan trøt til i travle periodar og ved fråvær.

Kontaktperson er rådgivar Anita Evensen,
anita.evensen@uit.no, tlf.: 77 66 05 76

Søknadsfrist: 18. november 2013

Meir info sjå: uit.no/tavla/stillinger

UiT Noregs arktiske universitet
Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærarutdanning
9037 TROMSØ
uit.no

LIKTE DU VÅRT NYE MAGASIN? BESTILL DET ENKELT OG GREIT VIA SMS

Ønsker du en bedre forståelse av moderne vitenskap og teknologi? Er du interessert i oppdagelser som endrer vår verden? Fortiden og fremtiden venter på deg i det nye magasinet 21. ÅRHUNDRET. Sammen med oss kan du ta en kikk inn i verdens beste forskningslaboratorier, besøke villi urskog og dype hav, fly i bane rundt jorden og reise i universet. Med 21. ÅRHUNDRET utvider horisonten seg i alle tenkelige og utenkelige retninger.

EN FEYD AV OPPDAGELSER, VITENSKAP, TEKNIKK OG MENNESKER.

NYTT MAGASIN: Van spennende samtid og ukjentende fremtid!

HVA FORTELLER "LUKER" KNAPPEN OM OSS? HVORDAN SKAPES SPESIALEFFEKTER PÅ FILM?

21. ÅRHUNDRET

7. DECEMBER 2013 211 KR 100

Hvem stod egentlig bak skuddene?

Hva skjer i et rom-laboratorium?

ufl gjør Mus PLUSS

**SEND SMS I FORMATET:
FOR 2 NUMMER: 21ARH2
NAVN ADRESSE POSTNR
STED TIL 2135
FAST PRIS 138 KR, DIN PRIS 100 KR**

**FOR 4 NUMMER: 21ARH4
NAVN ADRESSE POSTNR
STED TIL 2135
FAST PRIS 276 KR, DIN PRIS 200 KR**

Separer all informasjon med et mellomrom. Eksempel:

21ARH2 Anders Mikkelsen Torggata 12 0181 Oslo

StarCall AS. Kundetjeneste: support@starcall.no, telefon 815 09 670. Prisen for 2 blader er 100 kroner, for 4 blader 200 kroner

Studentsamfunnets oppløsning

Responsten på sammenslåingen av studenthuset Driv og Studentsamfunnet i Tromsø har for det meste vært positiv, men prosessen er ikke uten utfordrende konsekvenser.

ALEXANDRA TENEBROSO
NYHETER@UTROPIA.NO

Det har stort sett vært en enighet fra alle involverte parter om at sammenslåingen av de to største studentkulturtilbydere i Tromsø er en ønsket prosess. De praktiske kompromissene og utfordringene dette medfører, har ikke vært profilert i like stor grad. Sammenslåingen har naturlig nok pådratt noen kritiske stemmer.

Espen Engebu Skretteberg sitter i Studentsamfunnets presidium (utøvende organ), han forklarer noen av problemstillingene som organisasjonen går i møte. Skretteberg har vært kritisk til prosessen hele veien.

I praksis en oppløsning

Studentsamfunnet er grunnlagt på en liste med grunnvedtekter, som lager rammer for hva organisasjonen er, hvordan den er oppbygd og dens formål.

— Vedtektene i grunnloven har rett og slett ingen punkt som går på fusjon. Det er ikke tatt høyde for en mulig sammenslåing med andre organisasjoner, forklarer Espen Skretteberg.

I praksis betyr det at Studentsamfunnets gamle organisasjonsstruktur slutter å opphøre, for å gå over til en ny organisasjonsform.

— Siden grunnloven ikke sier noe om sammenslåing med andre organisasjoner, vil det i praksis medføre en oppløsning av samfunnet slik at det er i tråd med grunnloven. Nye vedtekter innenfor den nye organisasjonsformen skal erstatte dette, utdyper Skretteberg.

SiTo - de nye eierne

Siden Studenthuset Driv er eid av studentsamskipnaden (SiTo), vil den naturlige konsekvensen av fusjonen være at den sammenslåtte organisasjonen blir eid av SiTo.

— Studentsamfunnet per i dag er en selvstyrt, selveid forening for studenter. Når sammenslåingen er gjennomført, vil organisasjonen være underlagt SiTo, forklarer Skretteberg.

Å gå fra selvstyrt forening til å være underlagt SiTo antyder å medføre mindre selvregjerende organisasjonsform. De nye vedtektene tilstreber å ta

GENERALSEKRETÆR I STUDENTSAMFUNNET, ESPEN ENGBU SKRETTEBERG
(FOTO: TERJE PETTER LEIROS)

høyde for dette, slik at så mye av autonomien som mulig blir bevart.

— Det er for øyeblikket usikkert hvordan organisasjonsformen vil bli, det er SiTo som bestemmer det. Det har vært gitt uttrykk for at Studentsamfunnet Driv går fra å være et aksjeselskap til å bli en egen avdeling under SiTo, men ingenting er fastsatt ennå.

Forsvinner fra campus?

Studentsamfunnet har i mange år hatt sin base på campus,

med muligheter for studenter til å ta kontakt i kontortiden. Nedre lokaler i administrasjonsbygget - Gamle Bodega med tilhørende hybler - har vært disponert av medlemsgruppene. Et av spørsmålene ved sammenslåingen er om Studentsamfunnet forsvinner helt eller delvis fra campus.

— Det er universitetet som eier administrasjonsbygget og kontorene. Ledelsen avgjør om vi får lov til å beholde de gamle lokalene.

Sammenslåingen vil akkommodere noen av samfunnets behov med tanke på øvingsrom og hybler. Spørsmålet er hvorvidt universitet vil la hyblene på campus stå til disposisjon av medlemsgrupper, når det finnes lokaler tilsiktet samme formål i det nye studenthuset.

— Uansett så er beslutningen tatt, fusjonen er i gang. Det er medlemmer som bestemmer, men det er viktig at kritiske stemmer også kommer frem, poengterer Espen Engebu Skretteberg.

UTROPIA SØKER

KULTURREDAKTØR

100% STILLING LEDIG FRA JANUAR 2013

SOM KULTURREDAKTØR HAR DU ANSVAR FOR KULTURSTOFFET I UTROPIA, FRA SAKSFORDELING OG PRIORITERING TIL REDIGERING. STILLINGEN KREVER PERSONLIG ENGASJEMENT, DU MÅ VÆRE IDÉRIK, KREATIV, OG HA INTERESSE FOR MUSIKK, LITTERATUR, KUNST OG MEDIA.

JOURNALISTISK ERFARING ER EN FORDEL, MEN IKKE ET KRAV. EN DEL SKRIVEARBEID MÅ PÅREGNES. SØKERE MÅ VÆRE SPRÅKDYKTIGE I NORSK OG ENGLSK.

PERSONLIG EGNETHET VIL BLI VEKTLAGT.

STILLINGEN LØNNES MED KR. 110 000 I ÅRET.

SØKNAD MED CV LEVERES TIL: ANSVARLIG@UTROPIA.NO
ELLER UTROPIA - STUDENTAVISEN I TROMSØ
V/ TERJE PETTER LEIROS,
UIT - NORGES ARKTISKE UNIVERSITET
HOVEDGÅRDEN 9037 TROMSØ
SØKNADFRIST: 14.11.2013

NYHETSREDAKTØR

100% STILLING LEDIG FRA JANUAR 2013

SOM NYHETSREDAKTØR HAR DU ANSVAR FOR NYHETSSEKSJONEN I UTROPIA, FRA SAKSFORDELING OG PRIORITERING TIL REDIGERING. STILLINGEN KREVER PERSONLIG ENGASJEMENT, DU MÅ VÆRE IDÉRIK OG KREATIV, SAMT HA INTERESSE FOR POLITIKK OG SAMFUNN.

JOURNALISTISK ERFARING ER EN FORDEL, MEN IKKE ET KRAV. EN DEL SKRIVEARBEID MÅ PÅREGNES. SØKERE MÅ VÆRE SPRÅKDYKTIGE I NORSK OG ENGLSK.

PERSONLIG EGNETHET VIL BLI VEKTLAGT.

STILLINGEN LØNNES MED KR. 110 000 I ÅRET.

FOR SPØRSMÅL OM STILLINGENE, TA KONTAKT
PÅ TELEFONNUMMER 77 64 59 01
ELLER EPOST ANSVARLIG@UTROPIA.NO.
ELLERS KAN DU GJERNE KOMME INNOM VÅRT
TROMSØ-KONTOR I TEORIFAGBYGGET 2,
RETT VED SIDEN AV CAFÉ BODEGA.

Nye kulturelle dimensjoner

John Dela Siayor er ikke uenig i kritikken av sammenslåingsprosessen, men mener at tvilen bør komme den til gode.

ALEXANDRA TENEBROSO
NYHETER@UTROPIA.NO

Den nåværende presidenten for Studentsamfunnet møter kritikken med argumentasjon for hvorfor det egentlig lønner seg å slå sammen Studentsamfunnet og studenthuset Driv. For delene ved denne fusjonen er tenkt å fungere i alle parter favør og med fellesinteresser i fokus.

Hvorfor er det bra?

Slagordene som har kretset rundt kjernen i denne fusjonen har blant annet vært "synergieffekt", "foreningskraft", og "stå sterkere sammen". Hva det rent praktisk innebærer har ikke vært utdypet i like stor grad.

— Det er bra for begge organisasjonene fordi folk blir kjent, det blir et tettere studentmiljø. Kontakten mellom Samfunnet og Driv har vært svak, sier Siayor.

Studenthuset Driv har vært lokalisert i byen, mens Studentsamfunnet har holdt til på campus, noe som rent praktisk forklarer hvorfor skillet mellom organisasjonene var en naturlig utvikling helt fra begynnelsen av. Andre studentbyer, eksempelvis Trondheim, har ikke stått overfor samme utfordring.

— Det finnes ingen naturlig interaksjon i oppbygning av gruppene. Aktivitetene til medlemsgruppene i samfunnet overlapper ikke så mye med studenthuset Driv, forklarer John Dela Siayor.

Studentsamfunnet og Driv har tidligere samarbeidet gjennom prosjekter som Tinnitus, hvor bandene fra Studentsamfunnet får spille på Haakonscenen hver mandag.

Spille hverandre god

Studenthuset Driv har huset mange forskjellige arrangementer, også i samarbeid med festivaler og kulturaktører. Det skjer noe på huset til enhver tid: festlørdrag, foredrag, lukkede selskap, konserter, festivaler, teaterstykker og annet. Samtidig har Studentsamfunnet mange grupper som trenger arenaer for fremføring og profilering.

John Dela Siayor ser på det som en mulighet for å styrke kompetansenivået for alle parter:

— Det vil skje en kompetanseoverføring. Driv er god til å arrangere aktiviteter, og mange aktiviteter er naturlige for samfunnsgrupper. Det er enklere å skape kultur-events under én organisasjon enn hver for seg.

Siayor har tro på at det vil skape enda flere kulturtilbud for studenter, og skape bedre læringsmiljø hvor kompetanse deles på tvers av gruppene.

Tredelt organisasjonsstruktur

Siden begge organisasjonene opphører å eksistere slik de har gjort frem til nå, vil det bli innført en ny organisasjonsstruktur.

Det er snakk om en tredelt struktur: En gruppe for drift og bemanning av selve huset, som tilsvarer Driv sine medlemsgrupper; En adskilt gruppe for foreninger og medlemsgrupper, ikke ulikt studentsamfunnets undergrupper; Sist, men ikke minst, vil det være en egen gruppe som tar seg av kulturelle arrangementer og hendelser i den nye organisasjonen.

Det vil i tillegg være et administrativt kontrollorgan ved siden av, bemannet og styrt av SiTo. For å samkjøre de tre gruppene, vil det finnes et hovedstyre med representanter fra inndelingene.

PRESIDENT I STUDENTSAMFUNNET, JOHN DELA SIAYOR (FOTO: TERJE PETTER LEIROS)

UTROPIA SØKER

NETTREDAKTØR

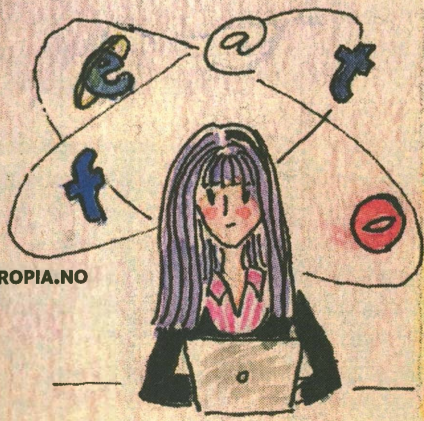
25% STILLING LEDIG FRA JANUAR 2013

SOM NETTREDAKTØR HAR DU ANSVAR FOR UTROPIA SIN NETTSIDE. NETTREDAKTØR HAR ANSVAR FOR DESIGN OG INNHOLD AV NETTSIDEN. STILLINGEN KREVER PERSONLIG ENGASJEMENT, DU MÅ VÆRE IDÉRIK, KREATIV, OG HA KUNNSKAP I WEBDESIGN. ERFARING MED VIDEOREDIGERING ER EN FORDEL, MEN IKKE ET KRAV. EN DEL SKRIVE- OG VIDEOREDIGERINGSARBEID MÅ PÅREGNES. SØKERE MÅ VÆRE SPRÅKDYKTIGE I NORSK OG ENGELSK.

PERSONLIG EGNETHET VIL BLI VEKTLAGT.

STILLINGEN LØNNES MED KR. 25 000 I ÅRET.

SØKNAD MED CV LEVERES TIL: ANSVARLIG@UTROPIA.NO
ELLER UTROPIA - STUDENTAVISEN I TROMSØ
V/ TERJE PETTER LEIROS,
UiT - NORGES ARKTISKE UNIVERSITET
HOVEDGÅRDEN 9037 TROMSØ
SØKNADFRIST: 14.11.2013

REDAKTØR MED BASE I FINNMARK

50% STILLING LEDIG FRA JANUAR 2013

SOM REDAKTØR I FINNMARK, HAR DU ANSVAR FOR Å STARTE OPP EN REDAKSJON OG REKRUTTERE FRIVILLIGE JOURNALISTER OG FOTOGRAFER PÅ FINNMARK-CAMPUSENE. STILLINGEN KREVER PERSONLIG ENGASJEMENT, DU MÅ VÆRE IDÉRIK OG KREATIV, SAMT HA INTERESSE FOR POLITIKK, SAMFUNN OG KULTUR. JOURNALISTISK ERFARING ER EN FORDEL, MEN IKKE ET KRAV. EN DEL SKRIVEARBEID MÅ PÅREGNES. SØKERE MÅ VÆRE SPRÅKDYKTIGE I NORSK OG ENGELSK..

PERSONLIG EGNETHET VIL BLI VEKTLAGT.

LØNN ETTER AVTALE..

FOR SPØRSMÅL OM STILLINGENE, TA KONTAKT PÅ TELEFONNUMMER 77 64 59 01
ELLER EPOST ANSVARLIG@UTROPIA.NO.
ELLERS KAN DU GJERNE KOMME INNOM VÅRT
TROMSØ-KONTOR I TEORIFAGBYGGET 2,
RETT VED SIDEN AV CAFÉ BODEGA.

Kommentar

Vi har ingen flere å miste

TIMME ELLINGJORD
NYHETER@UTROPIA.NO

Nå når snøen igjen har lagt seg er det mange, inkludert meg selv, som lengter opp i fjellene. Man kjenner at man er rastløs, og det kiler i magen. Man klarer nesten ikke å la være å smile, mens man lar blikket hvile over de nylig hvitlagte toppene. Det er snø det handler om, og skjønnheten med den. For noen handler denne skjønnheten om stillheten man finner i fjellene, for andre handler det rett å slett om å kjøre ski.

Kanskje har man akkurat kjøpt seg nye ski for sesongen, nye ski som man gjerne vil prøve akkurat nå. Man gleder seg som en liten unge på selveste julaften. Det handler ofte om å kjøre bratt, fort og med pudder slengende over hodet. Men dette er ikke som en julaften bør være, her har man gravende alvor. For snø er ikke bare lek. Snø dreper nemlig, eller rettere sagt: snøras dreper. I sesongen 2012/13 døde 7 personer i Troms fylke av skader oppstått i skred eller fall under ski- eller scooterrelaterte aktiviteter i fjellet. Troms er her på en svært lite smigrende første plass i Norge. Men hvorfor er det sånn? Tromsø har lenge vært et sentrum for skialpinisme og klatring, noe som også har vært et klart kriterium for at folk har bosatt seg her, og det skal vi også være glade for. Men de siste årene er toppturner

nærmest blitt den nye folkesporten. Utstyr er blitt bedre og mer anvendelig, og letteste guidebøker er kommet i bokhandleren. Ola og Kari Nordmann kan nå bestige fjell vinterstid, og ikke minst kjøre linjer som før var utenkelige for "oss dødelige".

Men vi kan ikke legge skylden på snøen heller, den er der, og den vil forhåpentligvis alltid være der. Under farlige situasjoner i fjellet er det ofte én faktor som er utslagsgivende – nemlig oss selv. Det tragiske er at det er og blir vår feil hva enn som hender i fjellet, og det er den eneste av faktorene som vi helt og holdent kan kontrollere. Jeg er absolutt ikke ute etter å fordele skyld, det er lett å være etterpåklok etter slike tragiske hendelser – jeg har selv vært innblandet i en av dem. Men det er viktig å belyse dette temaet, ikke bare fokusere på hva man skal gjøre når ulykken først er ute, for da er det ofte for sent.

Forrige helg ble det arrangert et folkemøte om skred, under parolen "Vi har ingen flere å miste." Arrangementet var i forbindelse med "Idrettshelga 2013", og var et samarbeid mellom Troms idrettskrets, UiT, Troms fylke og fjellsportsgruppa Troms turlag. Et nesten fullsatt Aud 1. viser interessen og viktig-

ILLUSTRASJONSFOTO. MAN MED FJELL I BAKGRUNNEN - LYNGEN, SOFIATIND. (FOTO: TIMME ELLINGJORD)

heten med å ta opp et slikt tema. Debatten var preget av en stor faglig styrke, med at man hadde representanter fra de fleste felt. Fredags kveld stilte både politimester i Troms Ole Bredrup Sæverud, klinikkoverlege ved UNN Mads Gilbert, guide Bent Vidar Eilertsen, skredinstruktør Håvard Lium og Odd- Arne Mikkelsen fra NVE til debatt.

Selv følte jeg at konklusjonen til folkemøtet, om man kan kalle den for det, handler om én ting, og det er at man må tenke seg om. Man må vurdere forholdene og situasjonen skikkelig, før man setter seg ut i situasjoner man kanskje ikke helt er i stand til å kontrollere. Dette er et

ansvar både du og jeg har, og ikke minst de mer erfarne i miljøet - som ofte fungerer som idoler. Vurderinger må selvsagt ha kunnskap som grunnlag, gå gjerne på skredkurs, men det hjelper fint lite å ha kunnskap hvis man faktisk ikke bruker denne. Det er nesten så jeg ikke klarer å understreke hvor viktig det er å opparbeide seg kunnskap, men det er absolutt like viktig at man deler denne, samtidig som man faktisk følger den selv. Det er du som tar vurderingen i fjellet, ikke overvurder dine evner eller bagatelliser naturens krefter, det kan koste deg og dine dyrt.

Jeg vil selv slå et slag for noe jeg leste

om i Fri Flyt. Her ble benevnelsen "Finkjøring" skapt, som et motsvar til det mer populære uttrykket frikjøring. Det er nemlig ikke om å gjøre å kjøre brattest og forrest, man kan - for å bruke et nordnorsk kraftuttrykk - ha en jævlige bra skitur selv om man ikke kjører de feteste og bratteste linjene. Vi må huske på at vi ikke har det samme støtteapparatet der ute som skistjernene på film ofte har. Vi er der alene, mann mot natur, og det må man ha i mente når man beveger seg ut på fjellet.

For meg handler de snødekte fjellene om å leve, jeg lar det være med det, for som Mats Gilbert konstaterte - Fjellene venter.

Leserinnlegg

KONTEKST?

HARALD EINARSSON

I dag (30.10.13) ble det holdt en markering på UiT (eller Norges Arktiske Universitet som det så fint heter om dagen), for studiestøtte i juni måned. Der Studentparlamentets leder, Marianne Haukland, holdt en kort appell over mikrofon og stilte publikum retoriske spørsmål av typen: "Vil dere ikke ha mer penger?" Men dette er ikke bare et spørsmål om penger.

Markeringa for en ekstra måned studiestøtte er et kjempebra initiativ av Studentparlamentet og et viktig krav som jeg tror de fleste studenter stiller seg bak, om de blir spurt. At studenter i Norge bare får studiestøtte i 10 av årets 12 måneder er problematisk, da en student har faste utgifter hele året. Men dette er bare et av mange problemer som studenter i høyere utdanning står overfor i dag og må sees i sammen-

heng med disse. Kampen om studiestøtte i 11. måned kan ikke sees isolert fra kravet om oppjustering av satsene for studiestøtte og bygging av studentboliger utenfor markedet, eller reformasjon av et universitetssystem som fører til kommersialisering av utdanning.

De lave satsene fra statens lånekasse er et reelt problem for mange. Hvis vi antar at gjennomsnittsprisen for normale hybler, eller lignende boforhold i Tromsø, ligger rundt 5000 kroner i måneden – noe som ikke burde være en drøy antagelse for alle som er kjent med leiemarkedet i Tromsø – sitter studenten igjen med 2080 kroner som skal dekke alle resterende avgifter. Det betyr deltidsjobb, om du skulle være så heldig å bli ansatt, da det er rimelig hard konkurranse på dette området også. Vi vet alle hvor frustrerende det er å

måtte ty til deltidsjobb for å kunne tjene til livets opphold som student, når du vet du ligger langt bak på pensum eller har verv og forpliktelser i idrettslige eller andre frivillige studentorganisasjoner som må vike for at vi har en politisk ledelse nasjonalt som nedprioriterer studenters velferd. AS Norge har råd til skatteletter til de rike, men ikke til verdige studieforhold for studenter? Dette er viktige, politiske spørsmål.

Den ekstreme boligangelen i Tromsø, og det faktum at de boligene det er mulig for studenter å leie er så grovt overpriset, er en del av problematikken som burde vært fremmet i denne sammenheng. Eller den økende kommersialiseringen av norske universiteter, der det i større og større grad er produksjon av studiepoeng og publikasjonspoeng som telles og måles, og ikke

kvaliteten på undervisningsopplegg eller publikasjoner. Humaniora, historie og samfunnsfagene blir utsett for systematisk nedprioritering. Kanskje fordi det er vanskeligere, fra et nyliberalistisk perspektiv, å måle en direkte sammenheng mellom penger brukt i utdanningssektoren og umiddelbar "profit" på kompetansen som er skapt. En historiker kan ikke pumpe opp olje i Barentshavet, og er derfor med andre ord unyttig og overflødig.

Studentparlamentets leder Marianne Haukland gir i sin appell på Solplassen i dag (30.10.13), inntrykk av at dette ikke er et spørsmål om venstre- eller høyre politikk. Dette er feil! Dette er politiske spørsmål i aller høyeste grad, og viktigere; Klasse spørsmål. Vi vet at barn av arbeiderklassen ofte ikke kommer så langt som å ta høyere utdanning,

men de som gjør det har ikke samme forutsetninger for økonomisk støtte hjemmefra som barn av overklassen. Det er da disse som blir taperne i et system som i større og større grad favoriserer de rike. Men det er klart det kan være vanskelig å holde tunga rett i munnen når partier som tradisjonelt har vært å regne for venstrepartier ikke lenger er det, annet enn i navnet, slik som Arbeiderpartiet. Å håpe på at studenters velferd skal stå høyt på prioriteringslista til en ny mørkeblå, nyliberalistisk regjering, er ikke spesielt realistisk. Disse kampene må kjempes av og for studenter, og for å få studenter engasjert i denne kampen, må vi ha en klar forståelse av hva som er våre interesser og hva de bakenforliggende mekanismene som skaper problemet er. Vi må kunne se problemet i sin rette samfunnsmessige kontekst. En politisk kontekst.

World-reference

Yes we scan

"Once the seeds of mistrust have been sown it doesn't facilitate our co-operation... it makes it more difficult"

SARA LUPINI
PEACE AND CONFLICT TRANSFORMATION

It was yet another revelation on "DataGate" by the journalist Glenn Greenwald, from the columns of the Guardian, which opened a new chapter in the controversial history of modern espionage. Greenwald has added brand new arguments to the worldwide discussion which spread just after public opinion acknowledged the reasons why Snowden and many other whistleblowers denounced the illegality of certain interceptions carried out by the National Security Agency. This is the same agency where they were working before spreading the leaks. And just recently he dropped another media bomb causing an immediate diplomatic crisis due to his statements about the NSA monitoring the private conversation of 35 of the most influential world leaders.

Espionage has always been an instrument of power and a tacit aspect of institutional practices, which could be either encoded in portions of the state but hidden, or simply carried out by people within the institutions that have the task of collecting information. However, espionage remains one of the more peculiar means of social control by the state bureaucracy. It is not the most obvious and not even the most effective, but for sure, one of the few capable of acting in contingent situations quickly and outside of constitutional limitations. Basically, those involved in espionage fit in those borderline situations in which they are allowed the use of thorny practices outside of the public opinion judgment. So espionage can be tolerated as far as it is justifiable — *the end justifies the means* perspective —, or kept secret — *the out of sight, out of mind* perspective.

Those two perspectives, together with the romantic glamorous idea of spies provided by the Bond legacy, probably helped the public opinions and the governments of the Western Countries to consider the espionage as something related to the past, something ended together with the Cold War. Since a long time in fact, friendly relations between western allies' countries have not been subject to scandals of this magnitude. The Obama administration now has to deal with a situation that will

possibly have impacts on the future of trans-Atlantic relations since the threat of espionage has depicted another scenario, full of cyber contents, revealing how still the mutual trust of Western countries is hanging on thin wires. Confidence, a key element for any healthy relationship, seems to have cracked to the point of inviting the Council of Ministers of the European Union to take a stand and react against American interference.

That's how the NSA was spying on the world

According to the confidential document, which dates back to 2006, the U.S. agency "encourages" U.S. officials (for example, those of the White House, the Pentagon and the State Department) to share their phone books with the NSA: in this way the security services add phone numbers taken from the agendas of officials to the lines to be monitored.

The document released by the British newspaper speaks of 200 telephone numbers belonging to 35 leading politicians from all over the world (which, however, remained anonymous) delivered to the NSA by a single employee, who remained anonymous, and immediately placed in the agency's surveillance network. And it would not be an isolated case.

Another way of monitoring communications abroad was granted by systems that collect records of conversations, called metadata, but not their contents. Programs such as "The Boundless Informant" track how many calls are made, where they are made and what are the phone numbers, but it doesn't record the content of the conversations.

To say the least, one striking revelation was that they also wanted the private telephone of the German Chancellor Angela Merkel among the ones bugged by NSA; although the fact is yet to be verified through internal investigations, a direct Obama-Merkel phone call has been made, determining the relevance of the issue. The German foreign ministry in Berlin summoned U.S. ambassador John Emerson for an

ILLUSTRATION: EVA SALMAN

explanation while the White House issued a statement with a carefully worded denial: "The President assured the Chancellor that the United States is not monitoring and will not monitor the communications of Chancellor Merkel."

The United States, despite some skepticism, continue to deny firmly that President Barack Obama was aware of the interception of the 35 leaders' phones and it was as a result of his order for an internal NSA reformation, which took place last summer, that the program was stopped. The non-involvement of the President should even apply to the launch of the program within the NSA itself, which dates back to 2002 under a President Bush mandate and the beginning of the fight against global terrorism with all possible means.

The EU swallows the bitter pill and reacts

Despite the Presidential statements however, many national newspapers have covered the issue, demonstrating with their data sources how most of the accusations were not mere speculations.

In Germany, a parliamentary committee that is overseeing the secret services met today to discuss the case of the alleged spying on Merkel, in which it was very important that the role of the weekly Der Spiegel, which has given the government documents, was deemed "plausible" on the matter. Another country where there have been many recent developments pertaining to the activities of American espionage is

France, where on Monday, October 21st, the daily Le Monde wrote that the NSA has monitored about 70 million phone calls between December 10th, 2012 and January 8th, 2013. The investigation, as specified in the same newspaper, was created in collaboration with Glenn Greenwald, who is now managing Snowden's documents from the NSA.

Moreover, the scandal also reached Spain, where the newspaper El Mundo reported that in the same period of time, the United States has intercepted 60 million phone calls in Spain, something the Spanish Prime Minister Mariano Rajoy has defined an 'improper and inappropriate' event.

And finally, Italy, as Glenn Greenwald says in an interview with the Italian weekly magazine L'Espresso,

— Italy has not only been in the crosshairs of the system created by Prism 007 U.S.. With a program called parallel and convergent Tempora, also British intelligence had spied on optical fiber cables that carry phone calls, emails and Internet traffic of our country. Relevant information gathered by GCHQ, the Government Communications Head Quarter ie, they could swap with the American NSA. But from the files of Snowden shows that the skimming of these data follows unscrupulous criteria, which is not only the fight against terrorism.

Even Brazil, France and Mexico have lodged similar complaints, and could well be leading a parade of protests from other nations in the

weeks ahead.

The strongest and most concrete proposal to stem this sudden loss of confidence among friendly countries was coming from the European Union itself. In fact, in the last session of the Council of Ministers, a motion filed jointly by France and Germany was welcomed and supported unanimously by the remaining 26 countries of the Union which agreed that France and Germany open a dialogue with the United States to set common rules about intelligence activities by the end of the year.

The idea is to limit the interceptions to terrorist networks, excluding economic espionage between Europe and the United States, and to avoid spying on the leaders, ministers and diplomats from allied countries. It establishes a sort of shared code of conduct to assure allies that the United States will stop using their economic and financial resources to discover the political intentions of foreign governments: in other words to spy.

For sure it will not be easy to find an agreement in so little time since the United States considers the collection of information an essential tool of their inner power. However, Washington will have to make concessions not to be under the crossfire of both the domestic and international community.

In fact in the United States, the defense of privacy, individual liberty, is a political dogma, and now this scandal, both at home and worldwide, threatens to undermine the existing balance.

Revol UiTionary Research

Dumping 20.000 liters of oil into the sea - all in the name of saving the planet.

Camilla Brekke gets to drop oil in the sea in the name of science and then uses radar to look at it. She leaves the clean-up to someone else though.

MATTHEW LYNCH
MASTERS IN BUSINESS CREATION
AND ENTREPRENEURSHIP

Mid sentence, I had to stop Camilla Brekke, to check I had heard her correctly. Brekke, an associate professor in the Physics and technology department of UiT, had just told me she "dumped 20.000L of oil into the sea."

At this point in the interview I thought she had been telling me about how she was trying to do her part to save the world from the scourge of oil slicks. But now I was confused.

Apart from the obvious question of is that even legal? I had a vision playing in my head of the energetic Brekke dancing about before the UiT ethics committee explaining that 20.000L of oil was a mere drop in the ocean, that only the boring animals would die from the slick, and that it would probably drift toward Russia anyway, so who cares?

Brekke was quick to explain, that "no, this was a very controlled experiment that took place each year as part of a training exercise to ensure that the Norwegian authorities are readily prepared to handle any larger catastrophes." She explained that her part revolved around "observing the spill" and generating a remote sensing program that could understand the type of oil and the depth of the slick.

Brekke explains that they do this through using synthetic aperture radar beamed of a radar. The uses for such radar are huge, and as previously written about in Utopia, can be used for avalanche forecasting. The applications that Brekke has been looking at include measuring the ice melt of the North Pole, ship detection

and oil spill detection. The radar is so sensitive it can even pick up the shadow from a passing rain storm.

Brekke has been working with Kongsberg Satellite Services (KSS), who already have a manual based oil slick detection service using satellites. They provide this service to the Norwegian government and an environmental protection group established by oil companies operating in the North Sea. They are very interested in commercializing the research coming out of Brekke's department, especially as her oil detection program provides a greater level of detail about the thickness and type of oil slicks that might be present. It also largely removes the manual work involved with the current system.

Brekke's research is cutting edge and she has recently had a co-authored paper accepted by a level 2 academic journal. The paper has lots of pretty coloured diagrams which she did her best to explain to me. She said "that the different oils reflect the radar waves different, and that her research visualized these differences with brightly coloured images making it easier to interpret."

The research takes place at highly technical level and can be difficult to follow, but Brekke does a good job of simplifying it so that layman can understand her. Her passion for the subject is obvious and UiT is lucky to have such talented researchers. It is great to have people like Brekke working on environmental problems even if they do dump a little oil into the sea.

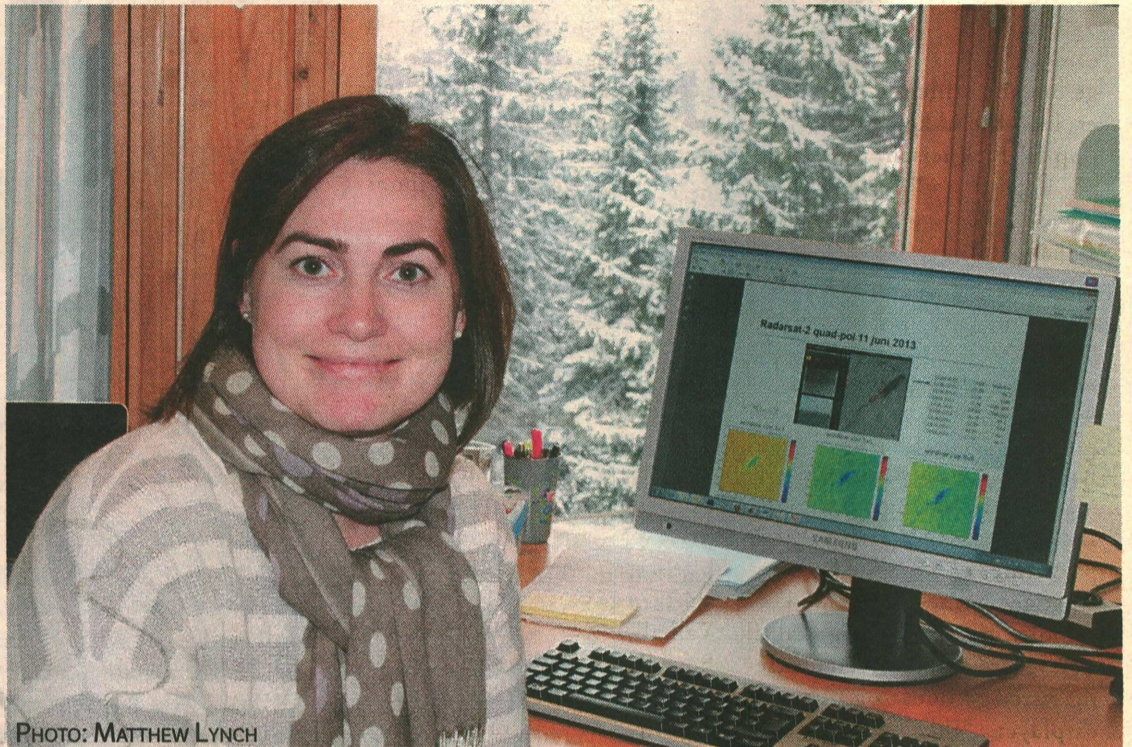

PHOTO: MATTHEW LYNCH

annonse

Våre blide og flinke Tannpleiere
Christina og Kristin ønsker deg velkommen

- Undersøkelse med to røntgen, tannsteinsrens og puss kr 870,-
- Tannbleiking kr 3000,-
- Tannsmykker, saltblåsing etc.

Studentrabatt 20% på disse prisene. Gjelder også på behandling utført av tannlege. Husk studentbevis.

Ring for time:

MNTF *Tenner i sentrum*

Tannlege Kjærstad AS
Storgata 39, Tromsø,
tlf 776 83 188
resepsjon@tannlegekjaerstad.nhn.no

Tannlege Jan Erik Kjærstad
Tannpleiere Kristin Solvang og Christina Fredheim

I RASERIETS KVELLENDE LOMME

Bings Spalte

IDA BING
ØKONOMI OG LEDELSE PÅ
HANDELSHØYSKOLEN

Lørdag kveld; det er kaldt, altfor seint og kaos i taxikøen på Stortorget. Tilsvarende kaos møter oss i døra på Narvesen, etter å ha blitt fullstendig enige om at å stille seg i den køen er like utelukket som å løpe opp til Fjellheisen. Selv er jeg på nattmatstadiet, og fortærer en pølse i brød på ett og et halvt minutt. Vi tråkler oss bortover Storgata mens pølser og kebab spruter ut av munnene til forbipasserende, og kjenner at Tromsønattas kulde er her for alvor.

Kompisen min spør om "vi ikke skal ta Nattugla da?", som så pent står der i krysset og byr på varme, skråll, skrik og spy. Vi stiger på, jeg legger på kortet mitt, hører et pip og skal til å gå videre, når sjåføren plutselig rister på hodet og peker på displayet. "Ikke gyldig." Ikke gyldig? Hva?! "Men jeg har jo betalt månedskort!" skråler jeg og vifter med pøsepapiret i ren forferdelse. Han bare rister på hodet. Mine egne argumenter drukner i mengden av Canada Goose og extensions, og jeg må pent samle sammen beina og stige av.

Hjemveien går med til å vise min sanne vrede overfor min kamerat, og ergre meg over at en skarve billett hjem fra byen koster 60 kroner, helt uavhengig om du har betalt månedskort eller ikke. Dog finnes det nevneverdige regler og forskrifter som omhandler kommunens samarbeid med Nobina, at natt-taksten er særdeles høyere enn om dagen, og at de med verdikort slipper unna, men dette var faktorer som jeg absolutt ikke trakk fram i kampens hete. Jeg var så utrolig forbannet og snakket ikke, men ropte, hele veien opp til Dramsvegen. Den natten la jeg meg potte sur, med alle klærne på og i full gang med å formulere et brev til Nobina i hodet.

Neste morgen våknet jeg omtrent like sint. Sinnet hadde satt seg i kroppen, som en indre demon, og det ble ikke bedre av at jeg mistet hårbørsten i do. Dagens første bragd. Samme dag gikk jeg med bøsse for TV-aksjonen. Før turen tok jeg meg sammen; nå skulle

jeg tross alt ringe på hos fremmede og be om penger, og da nyttet det ikke med pisshumør og lut rygg. Jeg var kommet godt i gang med ruten min og – til tross for en skeptisk, eldre herremann med "Her bor Elvis" skrevet over ringeklokken – fikk jeg positiv respons fra samtlige.

Da jeg var omtrent halvveis transformerte i midlertid min medgang seg til motgang, og jeg fikk opplyst at "Her har jo noen vært før deg!" da jeg ringte på. Det må jeg ha meg frabedt, her skal man ikke be folk om penger, men man skal mase på dem! Etter en to-tre uheldige forespørsler marsjerte jeg oppover bakkene til Valhall, hvor TV-aksjonens hovedkontor i Tromsø lå for anledningen, og hyttet med nevene. "For en bragd, her har du jo gitt bort samme rute TO ganger!" Den stakkars mannen i skranken til TV-aksjonen ristet oppgitt på hodet og smilte skjevt, mens jeg røsket til meg to vafler, smalt bøsken ned i bordet og langet illsint ut av lokalet.

Mandag er jeg like sint og snakker faktisk høyt om at jeg har en indre demon, og konkluderer dermed med at folk helst ikke burde snakke til meg. Det har snødd mer og jeg forbanner bakken, men vil samtidig ikke synke så lavt at jeg, i en alder av 21 år, bruker brodder i oktober. På vei hjem er det en jogger som løper forbi meg der jeg går med museskritt for å ikke falle. Hun løper så fort at jeg blir overrumplet såpass sterkt at jeg skvetter kraftig, hvorpå denne joggeren ler av meg. Sinnet koker.

Tirsdag kveld er ingen rak motsetning akkurat, og jeg reagerer kraftig utenfor kinoen i sentrum. Vi skulle på kino, en film som startet 21.45. Billetter hadde vi ikke kjøpt på forhånd, og i god tro på at de 15 første minuttene fylles med middels dårlig reklame, ankommer vi stedet 21.49. Da hadde de stengt dørene. Mens vi stod og trykket nesegrevene våre til glassruten, kunne vi se at det gikk folk der inne. Jeg begynte re-

solutt å sparke med bein og vifte med armer i synet av de ansatte, og etter fem minutter var det en av dem som fanget mitt desperate blikk. Døren ble åpnet, jeg kjefet og jeg argumenterte med at denne personen hadde ødelagt hele daten vår, hvorpå min date står og gjemmer seg sånn halvveis bak en stolpe og skjærer et grimase som tilsier at "Jeg synes Ida er gal" ville vært en treffende beskrivelse.

Dagen etter blir jeg helt fantastisk sint på poseskuffen;

den skuffen hvor vi presser ned alle posene vi aldri bruker. Det skvetter ut fire-fem poser når jeg legger en oppi, og samtlige i leiligheten – en kjæreste, en samboer, en katt og tre kattunger – skvetter og ser sjokkerte på hverandre når de hører et brøl ute fra kjøkkenet: "Jævla poseskuff!"

Når går det for langt? Mest sannsynlig ved å lyse ut pur ondskap til en stakkars mann fra TV-aksjonen, som edelt har stilt opp for en god sak. Eller å hytte med nevene til en forbipasserende jogger med et

strålende humør. Eller å i det hele tatt hytte med en neve når du er 21. Kanskje det å klikke på en poseskuff? Jeg vet ikke helt, har ærlig talt tatt erfaringen med meg, men det gjør meg likevel ikke klokere. Bare en sjelden gang er ondskap intendert som ren ondskap, leste jeg for noen dager siden. Det var vel da sinnet slapp. Ondskapen blir først ond i våre fortolkninger, og disse kan ofte være feil. Bare fordi våre egne og andres planer kolliderer kan vi ikke fortolke dette som en ond handling og reagere med sinne. Eller?

ILLUSTRASJON: JULIE HAGERUP

INSOMNIA

Getting your dance on at Insomnia

Thursday's winner was the crowds and Friday was dominated by Todd Terje proving his superiority over A-ha.

MATTHEW LYNCH
KULTUR@UTROPIA.NO

Thursday the show got underway

Thursday was the first night that Insomnia really kicked off, it officially opened the night before, but Thursday was the night when all the action started taking place. It was not as packed as the following nights, but this gave the added advantage of space to dance and the crowds made the most of it. The artists didn't disappoint though, while the crowds may have been a little thin at times, the performers made up for it with energy fuelled shows. At 9pm the dance floor was spaciouly filled with people grooving out to the almost local sounds of Truls Puls from Bodø, who was a welcome warm up for the evening. His sound was a spe-

cial blend of heavy bass in a chilled form that the crowd got into. He was followed by Xosar from the Netherlands, who put on an energy filled show that you wouldn't expect from someone so small. Her matchstick size almost meant she was lost behind her huge black hair. Ateq and Sander Mölder also provided two outstanding shows. Though, the prize for the evening had to go to the crowd who made the most of the space by dancing the entire night. The audience provided a pleasant alternative from the drunken swayers who normally fumble into each other while Driv gets busy. No, these people were fun loving, respectful and gave everyone enough space to dance. It was a truly fun eve-

ning thanks to the crowd.

Friday the public arrived and the artists delivered

Todd Terje could probably be described as the headlining act of Insomnia, and he aptly demonstrated why his popularity has recently exploded. His profile on the Insomnia website describes him as being the most popular Norwegian artist since A-ha. I have never been much of an A-ha fan in the first place, but I am happy to endorse this crowning achievement. His style could be defined as bouncing techno, and the crowd bounced on every beat. Todd Terje played relatively late in the evening, and the crowd dan-

ced with appropriate enthusiasm. There were even glow sticks to fulfill the cliché techno scene.

The earlier scene at Driv on Saturday was juxtaposition to that of Todd Terje, with a heavy rock introduction from Dungen. That didn't really fit to the rest of the evenings dance card, but the organizers ought to be congratulated for trying something brave and different by including some heavy rock in the lineup. Lovisa Negga also provided an alternative offering. Her stage show offered a conviction fuelled show of her dancing to her own Swedish and Sami melodies. You could see she was in the Zone, enjoying singing for the crowd. Her joyfulness in

playing for the crowd was contagious. It was during her show that I noticed what a mesmerizing job the organizers had done with fitting out Driv. It had been filled with saplings, and combined with smoke machines and lasers, this made for an eerily horror movie esque atmosphere.

Friday distinguished itself from Thursday with larger crowds, higher energy and bigger names. Both nights were great in their own ways, providing a musical journey crossing several genres and multiple sub-genres. Not to get too flowery in the description, the music varied and it was fun to be exposed to acts you normally wouldn't see.

Eclectic Insomnia

Ana Helder delivers an astonishing set

WHAT: ANA HELDER
WHEN: 26.10.2013
WHERE: DRIV

PHOTO: SARAH GALANTINI

NILS HOLLMICHEL
KULTUR@UTROPIA.NO

At 23.15 Ana Helder the DJ and producer from Argentina put on the records at the second floor at Insomnia Festival, providing the audience with a big selection of music. The mystic venue with knobs and trees all over the place created an atmosphere of being in a surreal place with people conquering this undiscovered sight. Ana Helder filled the place with her fantastic music, delivering an eclectic mix of contemporary dance and house. Starting with a few people crowding the 5th story of Driv it soon became almost impossible to move. People would gather in front of the stage covering the whole room, only leaving a bit of space to dance. Beginning with rather slow tracks, followed by faster and mainly vocal driven songs, Helder developed the sound throughout her set. What made her performance

was not being afraid of putting on different kinds of music (that ranged from disco to progressive house music), but not ever losing the connection with the audience. She found a good balance in the set and blended the single tracks smoothly into one big picture. People enjoyed the composition and everyone got served by the different genres put together, without even being opportunistic. Adding the hypnotizing visuals, the set enabled the audience to give the moment their full attention.

A truly well-balanced selection that avoided long lasting minimalistic and monotonous songs, contributed to Insomnia being a recommendable festival for all kinds of peoples. Closing at 0.15 Ana Helder provided a good start for the rest of the night.

PHOTOS FROM THE INSOMNIA FESTIVAL:

BELOW: ANA HELDER FROM ARGENTINA, FRIDAY AT DRIV (PHOTO: DAVID GROAT)
RIGHT, TOP: SIDE BROK FROM ØRSTA, SATURDAY AT DRIV (PHOTO: SARAH GALANTINI)
RIGHT, MIDDLE: AUDIENCE MEMBERS GETTING THEIR DANCE ON (PHOTO: SARAH GALANTINI)
RIGHT, BOTTOM: SELMA FROM TROMSØ, FRIDAY AT DRIV (PHOTO: DAVID GROAT)

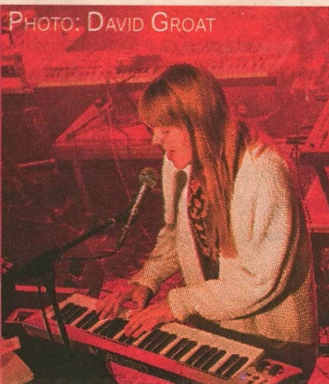
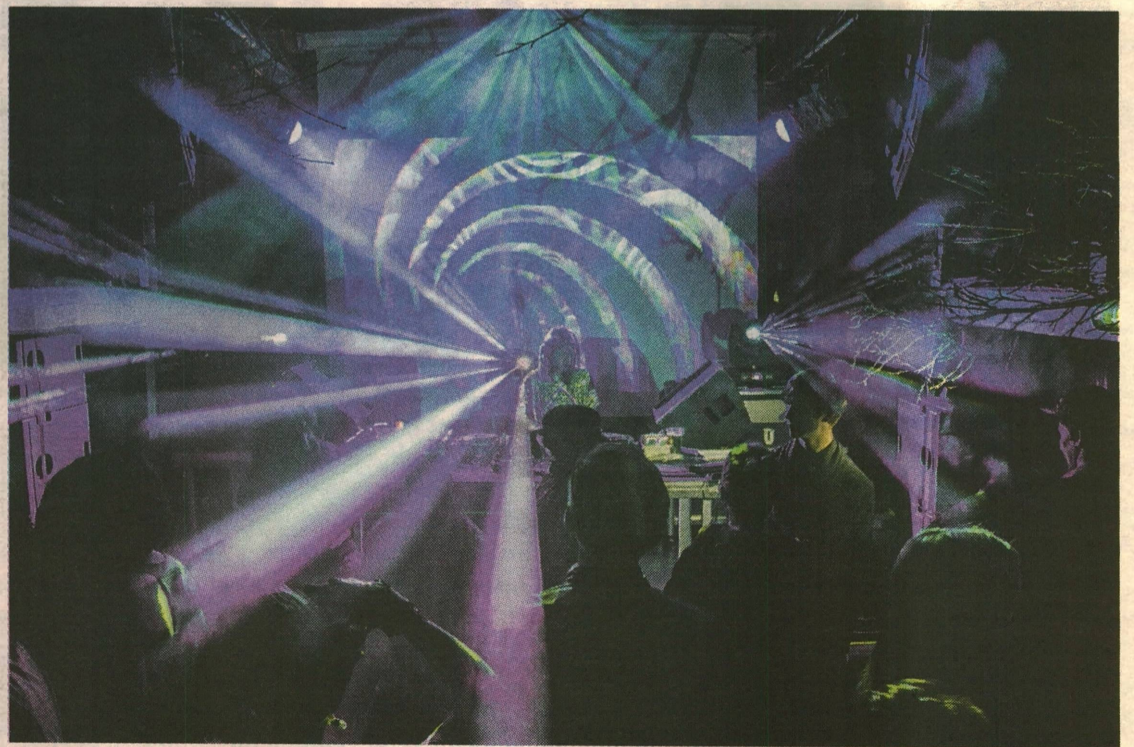

PHOTO: DAVID GROAT

Synthies and Harmonies

Bogan Via electrifying Insomnia

WHAT: BOGAN VIA
WHEN: 26.10.2013
WHERE: DRIV

NILS HOLLMICHEL
KULTUR@UTROPIA.NO

INSOMNIA

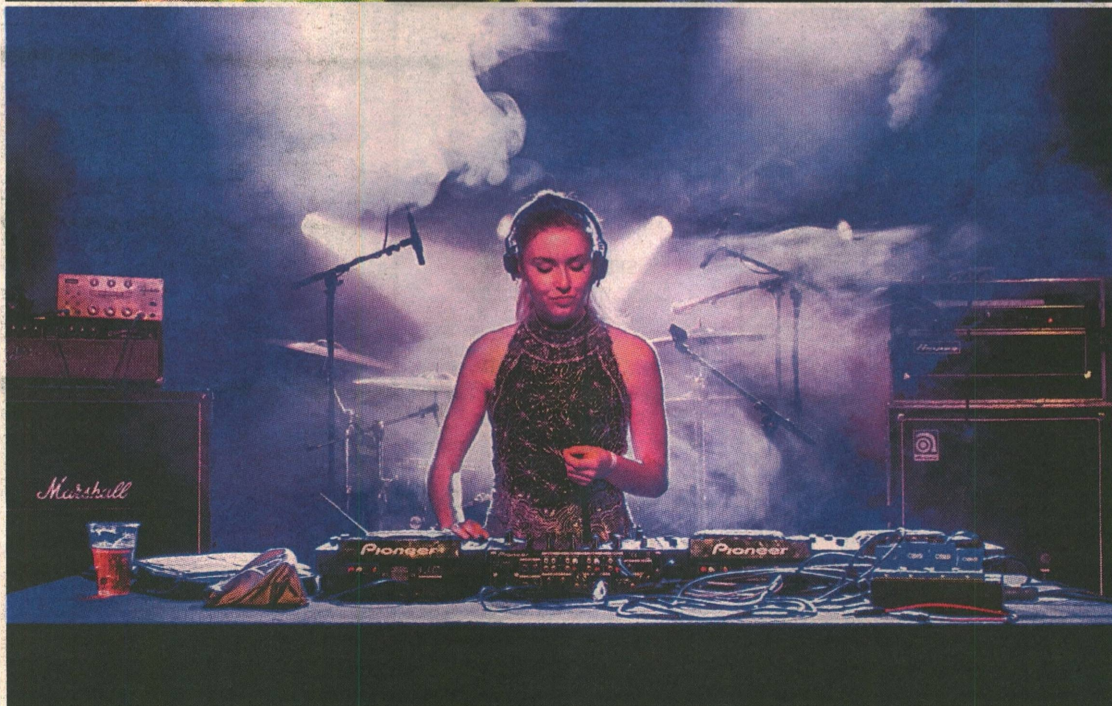
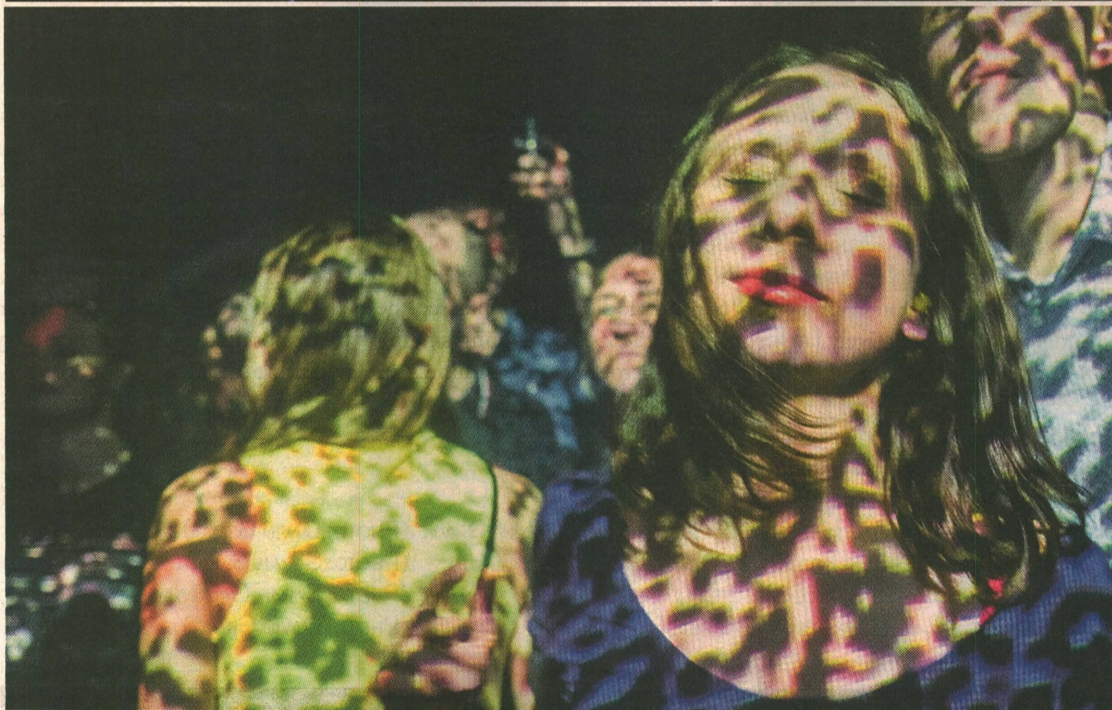
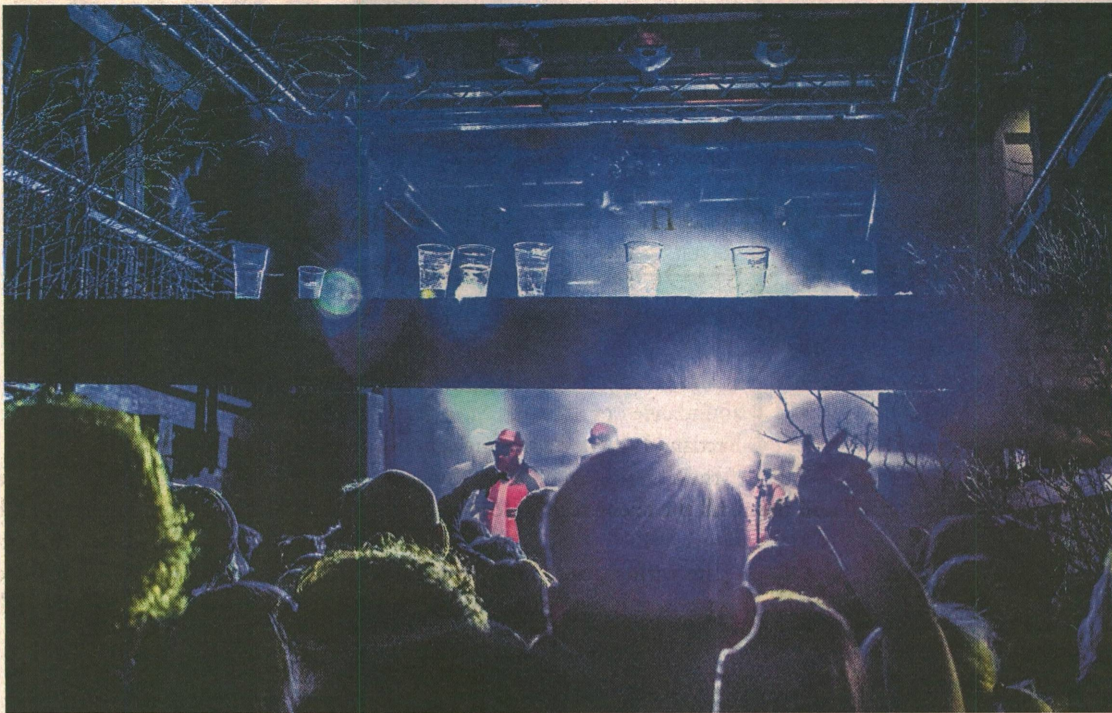
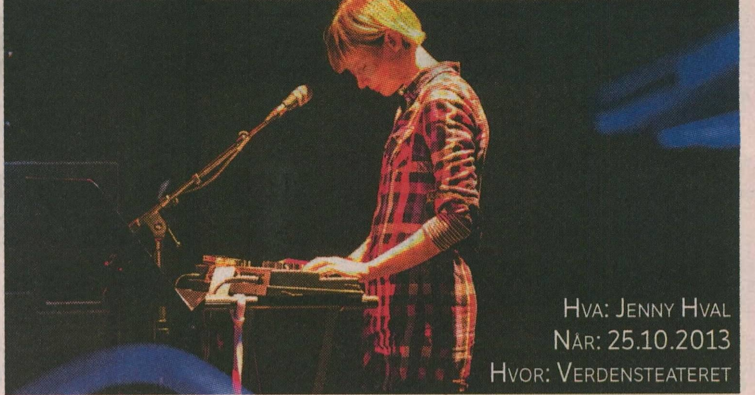

PHOTO: SARAH GALANTINI

HVA: JENNY HVAL
NÅR: 25.10.2013
HVOR: VERDENSTEATERET

Opphøyet musikkopplevelse

Jenny Hval presenterte fredag en vakker konsert i forbindelse med Insomnia-festivalen.

EMMA JENSEN
KULTUR@UTROPIA.NO

For en artist som Jenny Hval har det mye å si hvilket lokale hun har til å fremføre musikken sin. Dette er ikke musikk som blir gjort noen tjeneste av strobelys og røykmaskin, det er en intellektuell og sublim musikk det passer å sitte ned til. Derfor er kinosalen i Verdensteateret et ypperlig valg av scene – dette i motsetning til Insomniafestivalens øvrige konserter, de aller fleste foregår på Driv. I en nesten full sal inntok Jenny Hval scenen. Hun er en norsk, kvinnelig artist, forfatter og kritiker, hvis siste to album er utgitt som soloartist, og som tidligere optrådte under navnet Rockettothesky.

Hval står på scenen med litt av sitt utstyr og mikrofonen foran seg. Hun er ikke av de mange artistene innenfor de elektriske sjangrene som forsvinner bak en PC-skjerm. Hun er heller ikke alene – bak henne sitter en trommeslager bak slagverket, og tilfører med dette og en trommemaskin sangene noe ekstra energi. Det blir fint, ikke bare fordi det øker inntrykket av en live-opplevelse, men også fordi det passer sangene godt – enda bedre enn album-innspillingene, vil jeg driste meg til å påstå.

Hvals stemme er likevel det viktigste instrumentet hun har. Hun utfolder seg i et stort register, både i tone og volum. Hvals stemme er

en lyd hun kan forkle som mange ting: Den var til tider en klassisk sangstemme, så erotiske tilståelser, dernest lyden av en maskin. I sangen «Oslo Oedipus» beveget den seg nærmest inn på joikens domene.

Denne stemmen står til hennes uttrykksfulle og rørende tekster. Hval skyr unna tekster uten mening, i sterk motsetning til mange andre artister. Hennes tekster er derfor i sin grad av oppriktighet ulike mye annet som skrives og utgis, som for eksempel i denne tekstlinjen: «That night, I watch people fucking on my computer» («Mephisto in the Water»). Men tekstene karakteriseres også av sin skjønnhet.

- Dere aner ikke hvor lite vi vet om hva vi driver med her oppe. Dette sa Hval midtveis i konserten, og kalte det de spilte for «impro». Men sangene var alle lett gjenkjennelige nummer fra de to albumene hennes. Fra åpningsnummeret «Blood Flight» til encoren «Engines in the City», som en litt nølende Hval kom inn igjen og gjorde etter store applausser.

Mørket senket seg igjen i kinosalen, mens disse tekstlinjene satte et vakkert punktum for konserten: «I arrived in town, with an electric toothbrush pressed against my clitoris».

Opening the Saturday of Insomnia Festival 2013 at Driv when most of the audience was just about to gather at 9 o'clock, Bogan Via started playing. The group consists of Bret Bender playing keys and the guitar, and Madleine Miller, tuning on the keys too, both originating from Phoenix, Arizona. Even though it's just these two young musicians, they nevertheless

produce a rich and huge sound, with synthesizers as their driving force, all of which creates a heavy atmosphere. When first listening to Bogan Via, a song cannot be overheard from their tribute to 80's synth-pop. Above all however, their voices would often blend together producing harmonies. The vocal of Miller would float around the room, caught by the peaking

synthesizers and drum loops. They relied much on the synthesizers, but they also showed a different side.

When Bender played the guitar they would be quieter, but sometimes still accompanied by light key playing, sounding more like folk, which can be certainly attributed to the harmonies. Many songs

were purely played on the synthesizers followed by drums, sometimes belonging to different genres than theirs. And with this kind of music, they were heartily welcomed by the Insomnia festival to their sound which would match to the decoration and atmosphere created in the Driv, a kind of electrified forest. Their performance on stage, friendly but at the same time certain

and self-conscious, was a refreshing experience, everyone had almost the impression that it might be a band from the neighborhood that just wanted to have a good time playing their music. That reflected itself also in the audience, which seemed to like the band. In the end of the concert the floor would slowly fill up, with people dancing to their last songs.

Yoik and Poetry Hand in Hand

Natural and political landscapes join seamlessly together in Ånde Somby's performance at the Tromsø Opera Festival

TIINA-MAARIA LAIHI
KULTUR@UTROPIA.NO

"Why do you hate me?" asks Ånde Somby in his thought-provoking yoik about colonial relationships, while audience eyes are glued to the stage. Merging powerful elements from the traditional Sami expression with political commentary, Somby creates an interesting combination of traditional yoik and poetry in his monologues.

Also involved in the Norwegian-Sami band Vajas, Somby is known for mixing traditional Sami elements with more controversial ones, and this performance was no exception. The seven yoiks of the evening were each followed by a Norwegian translation in Somby's grave but melodic voice, making sure that the message got through while keeping the performance dynamic. The different spheres of language and action were separated by a thin sheet of plastic, reminiscent of glass or perhaps ice, keeping Sami and Norwegian apart and still present in the same space.

The monologues started and ended with simpler, more intense yoiks with a few narrative acts in between. The themes combined traditional Sami landscapes with

WHAT: JUOIGANMONOLOGAT / JOIKEMONOLOGER BY ÅNDE SOMBY
WHEN: 24/10/2013
WHERE: LILLESCEENEN AT KULTURHUSET

PHOTO: BORJA FERNANDEZ ALBERDI

concern about language and children, about the future of Somby's people and their position in the rapidly changing world. At the same time, the performance gave a sense of belonging to the small but appreciative audience, regardless of individuals' backgrounds or ethnic identities.

While Somby (who in his dayjob is an associate professor at the Faculty of Law at UiT) stayed safely

on his traditional yoik/poetry reading path, the evening was a good example of creating interdisciplinary space in the cultural sphere. His political commentary was especially powerful throughout the night, and the performance was generally inspiring. Overall, Somby's work left the impression that more examples of Sami cultural expression, in all its diversity and even controversy, could provide an intriguing addition to the mainstream arts scene.

Press release: No Fate Compilation

No Fate Compilation is the sixth release by ANIMALS, the Tromsø based experimental record label-founded in 2013 by Simon Daniel Tegnander and Ørjan K. Anderson. ANIMALS works as a playground

for artists and musicians to explore sound related material in an open and creative environment.

No fate consists of a double CD and a book with contributions by

artists from several different countries.

The compilation will be released the 1. November, at Small Projects, Tromsø.

Knitting

Knitting cafés and yarn stores - Tromsø's v

TIINA-MAARIA LAIHI
KULTUR@UTROPIA.NO

Walking the streets of the city or the hallways of the University, it is almost impossible to ignore the abundance of knitted sweaters, hats and mittens floating around - especially now that the winter has finally come to our Northern latitudes. Many of these colorful knitted garments sport the traditional Norwegian patterns and traditional sweaters are both practical and make a fashion statement.

It should come as a no surprise then to find out that knitting and other hand crafts are becoming increasingly popular in Norway, and in Tromsø in particular. It mirrors the larger phenomenon of a new generation of knitters and other fiber artists finding their way into the art. They are enjoying creating crafts with yarn through media such as Ravelry.com or the numerous knitting/crafting blogs to be found on the Internet.

Learning together

One of the centers of Tromsø's knitting scene is the knitting café held at the City Library every other

week. Each of the meetings has its own theme with a "teacher", someone from the group who is willing to help the others to master a new (or maybe forgotten) craft.

"The knitting café is a wonderful place to get new friends of all ages as well as to learn and get advice from each other", says Kjellaug Holt, one of the participants in the knitting café. "In fact, many of us here do many kinds of crafts." Based on volunteering, the meetings provide coffee, tea and some small snacks for the attendees for 20 kr.

Variety and new opportunities

The space is provided by the library, which has shown an increasing interest in knitting and other crafts ever since the knitting café was established some years ago. New knitting pattern books have been bought to the library's collection to whet the imaginations of the crafters. In mid-October the library hosted a knitting festival on knitted mittens with the local volunteer's help.

The knitting café is open to all regardless of age, gender and nationality. Even the themes are usually not very strictly adhered to and beginners are warmly welcome. They will be helped along, say the ladies at the meeting. To international students they also have a piece of good advice: "The knitting café is a good place to practice your Norwegian as we all share an interest in crafts here!"

The knitting café at the City Library is every other Friday from 12 to 15, Grønnegata 94, Tromsø

A growing interest in crafts keep the store owners happy

FACTS

YARN STORES IN TROMSØ:

BUNDINGEN
JEKTA STORSENTER, HEILOVEGEN 4, TROMSØ

HEKLEKROKEN
STORGATA 91, TROMSØ

HUSFLIDEN TROMSØ
SJØGATA 4, TROMSØ

SMÅVAREN
STORGATA 57, TROMSØ

SNARBY STRIKKESTUDIO
FREDRIK LANGES GATE 18, TROMSØ

Utropia presenterer i samarbeid med Verdensteateret SMUGTITT:

VERDENSTEATRET

LEA SEYDOUX
BLUE
IS THE WARMEST COLOUR
A FILM BY ABDELLATIF KECHICHE

Den unge jenta Adèle er i et forhold med en gutt. Når hun møter Emma, en langt mer erfaren jente med blått hår, endres livet hennes for alltid. Møtet med Emma markerer Adèles seksuelle oppvåkning og forelskelsen utvikler seg til et dypt og altopplukkende forhold.

13/11
21:00
gratis

Språk: Fransk med Norske tekster

g in Tromsø

ant knitting scene surpasses that of most cities of a similar size

ALL PHOTOS: OLGA SHAVRINA

The growing interest in knitting and other yarn related crafts has been noticed at Tromsø's yarn stores too. Lillian Hanger, the owner of the yarn store Heklekroken on Storgata, says that especially the traditional Marius sweaters are becoming increasingly popular. Many children learn the craft at school and continue after, keeping the yarn store owners and knitting pattern publishers happy.

"These days there are a lot of men knitting too, in addition to the younger girls and boys", says Hanger when asked about the new additions to the knitter scene.

While most of the shops customer base seems to be women of different ages, the blogs and TV shows enthusing about knitting have shown their effects here in Tromsø

too. The "Skappel" sweater (last year's biggest knitting phenomenon in Norway) brought a lot of new customers to the shop when a celebrity mother showcased her daughter's knitting on her show.

Much of the yarn sold in yarn stores in Tromsø are from Norwegian manufacturers and some are even of local origin. At the same time, the growing trend of hand-dyeing and spinning yarn has not quite reached the Tromsø shores yet, as it is rare to find a spinning wheel or a skein of luxurious hand painted yarn in the local stores.

It seems the Norwegians still think of knitting more as a sensible practice against the cold weather rather than as an art and craft in itself. But who knows, maybe the growing generation of local knitters will adopt the global influences faster than we know and put Tromsø on the world map of knitting centers for good.

Knitting festival

ELZA BORONDY
KULTUR@UTROPIA.NO

A handicraft festival for everyone

Over the second weekend of October (13th and 14th), the library opened its doors not only to those who love books and music, but also to those who are fond of handicrafts. The Knitting Festival consisted of several workshops, lectures, and demonstrations, not to mention a small market where you could buy different colours

and qualities of wool. The festival program offered a wide variety of activities which gave visitors the opportunity to observe and learn different kinds of knitting and crocheting techniques. Many were attracted by the ancient techniques featured on Saturday, such as Nålebinding, which originated in Viking times. Presentations

were followed by workshops where professional knitters taught festivalgoers Nålebinding and other newer styles. The short but colourful Sunday program offered demonstrations on Sami patterns and also workshops in crochet techniques featuring, amongst others, the famous crocheter Cathrine Glette.

For those who love to work with yarn, this festival was the perfect place to meet other hobbyists. For those who came as visitors, but not fans – yet – the Knitting Festival offered a lot of things to gaze and wonder at. During breaks in the program, guests could watch professional artisans

at work, and even meet the authors of their favourite knitting and crocheting books. Moreover, each floor of the library featured exhibitions on different styles of yarn work, giving new fans a lot to see and inspiring established lovers with new patterns, colours and techniques.

Norges morsomste mann

Med sitt nye show, Stereo, er bergenskomikeren Dagfinn Lyngbø tilbake for å gi oss nok en lattersalve

HENRIK VIKEBY
KULTUR@UTROPIA.NO

Dagfinn Lyngbø har tatt med seg mange komikerpriser over årene. Og etter selv å ha vært på de to siste stand-up forestillingene hans er jeg meget spent på hans nye prosjekt, "Stereo". Populariteten til denne mannen er til å ta og føle på – Kulturhusets hovedscene er fullstappet for kvelden, til og med oppe på galleriet hvor undertegnede sitter.

Fra første vits er publikum i latter-eufori, og det holder seg oppe utover kvelden. Vi får servert en tirade av morsomheter som omhandler lyder, fra hverdagslivet til nostalgi og a cappella-covere av kjente sanger. På scenen har Dagfinn denne gangen fått hjelp av sin barnomsvenn Bjarte Jørgensen, og sammen er de et tomanns komikerband som virkelig vet å skru tekstene til "full latter".

Det som gjør Lyngbø til en så strålende komiker, er at han har en bred utfoldelse i ablegøyene

sine ved å spille på hverdagsselementer vi alle kjenner til; tannlegeskrekk, mopedlyder på landet, barnefamiliers travle dager og mye annet som må høres fra en skallet mann med bergensdialekt for å være morsomt.

Han rørte publikum med hyllest til sin nylig avdøde far, og ikke minst når han og Bjarte spiller en rørende omskrevet versjon av Kaizers Orchestras monsterhit "Hjerteknuser". Han harselerer med hvordan vi oppfatter vår egen stemme, og særlig da hvordan den yngre generasjonen ikke bryr seg om hvordan de høres ut, bare de kan være med på Idol. Han runder hele kvelden av med en forrykende gjennomgang av musikkstiler blandet med komiske overtoner, og får stående applaus av den fullsatte salen. Kunne jeg gitt terningkast, ville det blitt en glatt sekser for Norges morsomste mann, Daginn Lyngbø!

The Metal Page

The Icelandic Issue

SKÁLMOLD

ALL PHOTOS: PRESS

LYONEL PERABO
KULTUR@UTROPIA.NO

Most people could not name an Icelandic Metal band. Most metalheads could name Sólstafir, and perhaps Falkenbach, but that's it. Most would be surprised, upon closer examination, how many bands there are and how much is happening in the tiny island nation.

Nordic Hordes:

There's been Metal in Iceland since the glorious eighties, but you'd be forgiven if you didn't notice. No, the real start of the Icelandic metal scene dates back from the late eighties/early nineties when a tiny, yet fierce Thrash/Death Metal movement slowly developed in the Icelandic capital.

In the following years the scene, most likely influenced by its Norwegian counterpart got overrun by Black or Blackened Metal bands. That's when bands like Sólstafir,

Thule and Potentiam (for the most famous) were established. Slowly but surely, the Icelandic scene began to grow and has, in the past few years, spawned more internationally-signed bands than ever before.

The most successful of these newer Icelandic Metal bands is certainly Skálmöld. The band, a sextet, has managed to hop on the Viking/Folk bandwagon just in time and, aided by their Icelandic-only lyrics and subtle mixture of folk-influenced riffs and neo-classic leads, is now both recognized at home and abroad (the band indeed just completed a European tour with Finntroll and Týr).

Other bands are yet to be recognized at the level of their talents, but are nevertheless building up both steam and a solid fan-base. In the Black Metal field, Carpe Noctem and Wormlust are probably

the hottest (or coldest?) out there at the moment. Both of their sophomore albums (released respectively on the Italian Code666 and the Norwegian Demonhood Records) were extensively talked about in specialist circles and are most certainly the promise of even greater things to come, both for the bands and the Icelandic scene as a whole.

Homesteads:

Iceland is a tiny place. Hell, as a whole, it's just a little bit more populated than Bergen (which they still call "Björgvin" by the way) so you'd expect the scene to be relatively close-knit and have a few meeting spots where everyone can come together.

One of such places and maybe the most prominent of all is Gamli Gaukurinn (Tryggvagata 22). Situated by the old harbor, Gamli Gaukurinn is a decently-sized concert hall

with great sound and some kind of Punk/Metal/Hardcore concert almost every week. There you'll find both local bands and international ones, most often on their way to either side of the Atlantic.

When it comes to bars, pubs and the like, one must at all be careful to avoid the hipster hordes that reign over Reykjavik in the wee-hours of the morning. One good place to lock yourself in is Dillon, a Rock bar right in the middle of Laugavegur, the Champs-Élysées of Reykjavik. Beer there is quite decently priced (at least when compared to Norwegian standards) and the DJ rarely plays crap. An anecdote worth noting, it's also one of Abbath's (Immortal) favorite pub.

Another focal point of Icelandic Metal is the infamous Geisladiskabúð Valda. Also situated by Laugavegur (at the

crossing with Vitastigur to be precise), the shop is by far the best record store in the country, especially if you fancy extreme music. With CDs, LPs and DVDs, all at fairly decent prices, the crammed shop feels like a record store should feel like: a mine filled with gold pellets up for you to grab.

You should have understood by now that the Icelandic Metal scene is alive and kicking. When you plan your next holidays try at least to consider coming over there. I'm sure there's even a tour-operator that sells Golden Circle + Mosh Pit bundle tours. Somewhere.

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

AURORA KINO FOKUS

Det blir skikkelig skummel stemning på kinoen på Halloween. Aurora Kino Fokus har 5 skrekkfilmer på programmet på natten.

Filmene som vises er:

THE CONJURING
CARRIE
INSIDUOUS: CHAPTER 2
YOU'RE NEXT
THE PURGE

Marion Røst Heimlund
Markedssjef

HÅLOGALAND TEATER

Hvor høyt skal Benjamin rope?

Onsdag ga Hålogaland Teater en smakebit på vårens program. Første rett ut er forestillingen «Martyrer» av den tyske dramatiker Marius von Mayenburg hvor Kjersti Horn har regien.

15 år gamle Benjamin har erklært krig. Krig mot usadelighet. Krig mot umoral. Han provoserer og manipulerer, skremmer og fascinerer dem rundt seg, og midt i kaoset mellom forbud, moral, syndebukker og absolutte sannheter stilles spørsmålet om hvem av oss er de virkelige martyrene i Benjamins krig.

I den tyske dramatiker Marius von Mayenburgs stykke er 15 år gamle Benjamin blitt en kristen fundamentalist, og von Mayenburg tvinger oss til å svare på om vi tåler fundamentalisme bedre eller dårligere avhengig av hvor den kommer fra. Tør vi peke på fundamentalisten når han står midt i blant oss?

I forbindelse med Tromsø Internasjonale Kirkefestival blir det en iscenesatt lesning av utdrag fra teksten i Tromsø Domkirke lørdag 2. november klokken 14:00.

Artist:
Jonathan Wilson
Album:
Fanfare
Label:
Matador

Rating: **6/6**

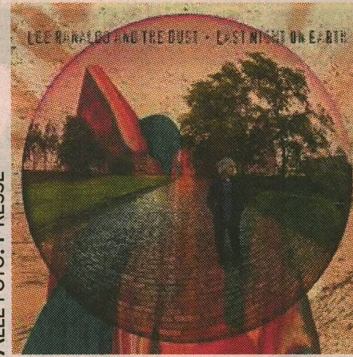
VLADIMIR MIHAJLOVIC
KULTUR@UTROPIA.NO

Wilson brings back the old ways

Jonathan Wilson is a 39 year old singer-songwriter, guitarist and record producer. He worked with the likes of Graham Nash, Jackson Browne, Bonnie Prince Billie and Dawes. However, what really distinguishes Jonathan Wilson from most other rock artists is his undeniable ability to craft exquisite and original songs using the work of great seventies singer-songwriters as a template. This is Jonathan Wilson's third record following an excellent Gentle Spirit which brought his name to a somewhat wider audience. However, judging by initial indicators, it is Fanfare that will finally turn Wilson into a household name. He already gained respect from his role-models many of whom guest on this record. For instance, you will get to hear unmistakable Crosby-Nash harmonies on track 7, "Cecil Taylor".

The album itself is quite lengthy with most songs running from 4 to 7 minutes. Some of the songs are accompanied by wonderful string arrangements written by Wilco's Pat Sansone. Besides being an excellent singer capable of delivering very heart-felt performances, Wilson also has a knack for cranking out lengthy guitar solos reminiscent of late Jerry Garcia's fretwork, albeit more concise and structured. His band sounds very well-rehearsed and tight with an ability to take songs into a different territory during jam sections.

Basically, if you are a fan of sixties and seventies rock you will get an almost ideal record in Fanfare exemplifying all the best qualities of the era. There is no doubt that Wilson would have been a major star had he been born 25 years earlier. However, this record isn't some kind of fetishist manifestation of the classic rock era, but a collection of genuine and resonant tunes that require an absolute dedication on behalf of the listener.

Artist:
Lee Ranaldo and the Dust
Album:
Last Night on Earth
Label:
Matador

Rating: **5/6**

VLADIMIR MIHAJLOVIC
KULTUR@UTROPIA.NO

Lee Ranaldo flourishes as a solo artist

Ever since the recent dissolution of Sonic Youth, its former members have kept coming up with excellent solo projects. While, Lee Ranaldo is not the first name that springs to one's mind when one considers individual talents within the band, it is his solo records that have arguably left the most distinguishing mark between him, Thurston Moore and Kim Gordon. This time around, Lee Ranaldo formed a new band featuring another Sonic Youth veteran, Steve Shelley and named his unit Lee Ranaldo and the Dust.

The record opens auspiciously with majestic "Lecce, leaving". The song is instantaneously catchy with the very first guitar lines presenting a major hook. There is also a beautiful acoustic guitar underpinning Shelley's vigorous drumming. Lee's vocals and the instrumentation during the verses recall John Cale's "Paris 1919" period. The guitars and drums are naturally reminiscent of Sonic Youth throughout the record with an important distinction of Lee making his songs more hook-filled and accessible. That comes as a saving grace for those listeners who do not have much patience for Sonic Youth's deconstruction of rock music through feedback and noisy arrangements. With Lee you get as much feedback and distorted guitars as you need, albeit accompanied with a wonderful pop sensibility and ear-pleasing acoustic guitars rounding up the sound. In general, the guitars sound like sounds waves dissolving following a collision with rock formations. This dreamy, yet somewhat abrasive sound works perfectly with Ranaldo's songs. Moreover, some of the guitar lines easily recall the heyday of Television, another legendary band whose legacy Sonic Youth themselves built upon.

This is a beautiful record that should definitely be checked out by anyone who enjoys dreamy and distorted rock. Fans of John Cale, Television, Sonic Youth and the Velvet Underground should be pleased.

Artist:
Ondt Blod
Album:
EP
Plateselskap:
Loyal Blood Records

Karakter: **5/6**

HENRIK VIKEBY
KULTUR@UTROPIA.NO

Grufulleilig deilig

Liker du Kvelertak? Liker du brutal hardcore punkrock på kanten til ekstrem metal? Liker du rett og slett god musikk? Da bør du følge nøye med på disse gutta i framtiden.

De fire sangene vi får den grusomme gleden av å høre på EP-en til Ondt Blod får virkelig blodet til å pumpe fra den første tonen blir kjeppjaget ut av gitaren. Det er noen saftige riff de slenger i trynet på lytterne, og med ekte nordnorsk vokal som har gått gjennom rivjernet kan vi tillate oss å få et ballerøsk fra et kommende storband.

"Kuler Til Kvelds", selve flaggskipet deres på skiva, er første låt ut. Giret er høyt og refrenget sitter blytungt, men det er droppet midt i sangen som virkelig treffer meg hardt i hjertet. "Hvite Spor" er derimot som et bilkræsje av lyder, men er vidunderlig kaos de tar oss med på. "Frykt Og Avsky" legger lista enda lavere, både tempo og mørke toner, og refrenget er trollbindende. Siste låt ut på EP-en er "Tenerife Waltz", og på referenget får jeg sterke referanser fra det allerede nevnte storbandet Kvelertak, noe som gjør meg ekstatisk med tanke på hvor bra Ondt Blod lyder til å ligne et av Norges største band. Dette er et band jeg gleder meg til å se live en dag, for har de samme tempo som på denne EP-en, så blir det et helvetes liv!

Bokanmeldelse

STRIKKElykke - myke plagg til liten og stor

OLGA SHAVRINA
FOTO@UTROPIA.NO

Vinteren har plutselig kommet til Tromsø. Men sammen med mørketid kommer det kosetid: Lange kvelder ved peisen, varme samtaler med venner – med varme kopper i hendene, stearinlys, og (selvfølgelig) strikking. For alle de som er interesserte i pinne-
strikk, har Trine Angelsen publisert sin bok STRIKKElykke. I denne boken har

Trine bearbeidet og gjengitt noen oppskrifter fra gamle ukeblader og hefter som hun fikk fra leserne av hennes første strikkebok, Lune masker – nostalgisk småstrikk.

STRIKKElykke består av to seksjoner: *Varme plagg til voksne* og *Myk strikk til barn og baby* med totalt 38 oppskrifter til forskjellige plagg.

En absolutt fordel er at for hvert plagg finner du en detaljert beskrivelse om pinner, garn-type og garnmengde som du bør bruke for ønsket størrelse. Det finnes også et diagram som illustrerer mønsteret til hvert plagg.

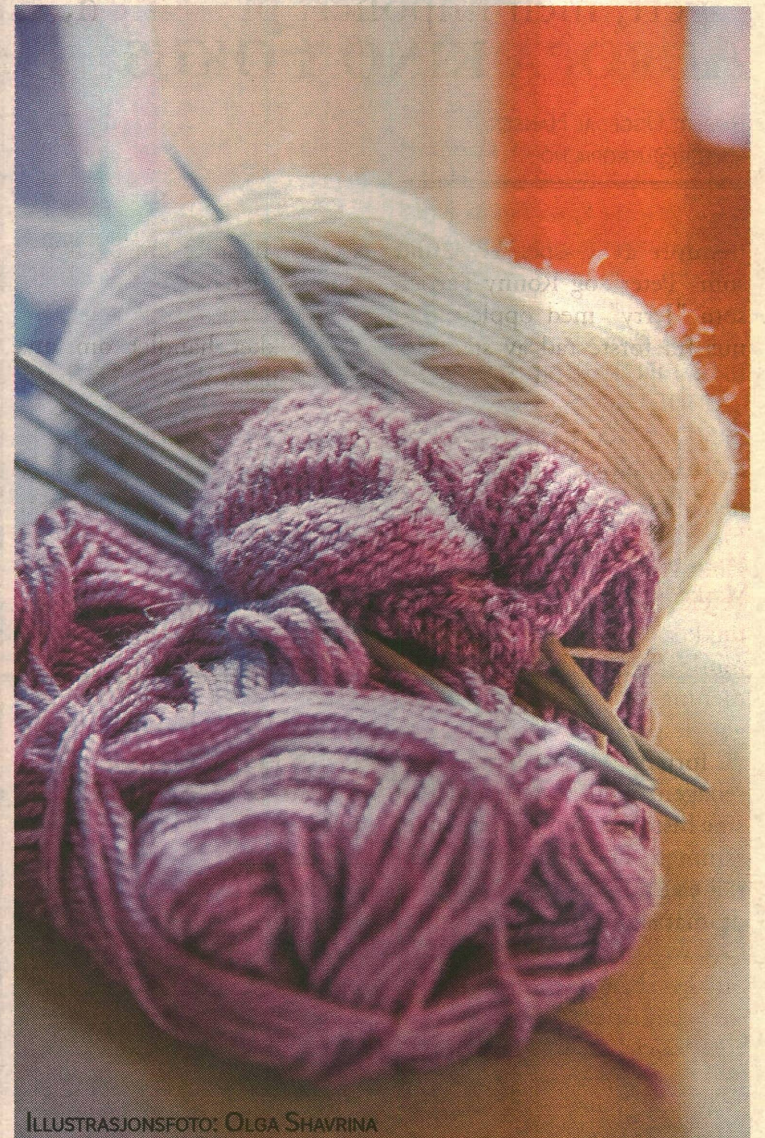
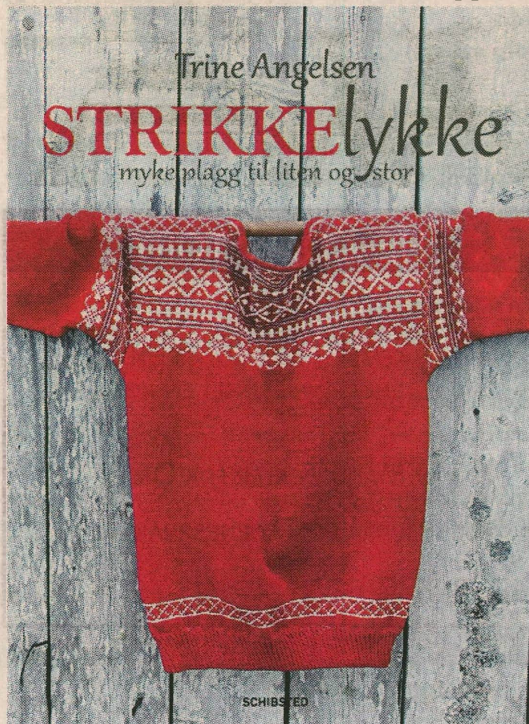
I tillegg har boken en forklaring på alle forkortelser

som er bruk, samt tips og råd om strikk, vasking, toving, og damping. Blir du usikker på noe, kan du bla opp bakerst i boken for å lese mer om grunnleggende strikke- og hekleteknikker. Det er spesielt nyttig at den seksjonen er illustrert med tegninger.

STRIKKElykke er sikkert beregnet for de som allerede kan strikke, og selv om boken gir ganske klare oppskrifter, kan den virke litt vanskelig for nybegynnere.

Det er verdt å minne om at alle plagg som det finnes oppskrift på i boken har skikkelig norsk stil. Stemningen er også reflektert i herlige bilder som følger med boken. Generelt er STRIKKElykke velorganisert, fargerik og – ikke minst – trykt på kvalitetspapir. Denne boken kan anbefales til alle som har noe erfaring med pinne-
strikking. Den kan også være en perfekt gave til de som er interessert i strikking.

FORLAG: SCHIBSTED FORLAG
FORFATTER: TRINE ANGELEN
UTGITT: 2013

ILLUSTRASJONSFOTO: OLGA SHAVRINA

Game review

How Different Can Two Mining Games Be?

A.R. TESCHNER
KULTUR@UTROPIA.NO

One of the most popular independently developed computer games, Mojang's Minecraft has its imitators and outright copies (though its origins came in part from another's idea). Some consider Re-Logic's Terraria to be another clone, yet while they have similar building blocks, they diverge widely on the whole.

Both have you grab a pickaxe and start digging into the blocks beneath you. You use the stuff you find to craft objects, from better tools and protection to new materials (many of which act charmingly different to their real-world counter-

parts). There are difficulty settings for those focused on building, and tougher modes with deadlier struggles, as well as theoretically cooperative multiplayer. Both have persistent worlds with varying biomes, each with new resources, flora, and fauna. Both have ways of progressing to endpoints which yield new sights and new rewards, if you survive, and both games are maintained by companies who (as of this writing) still publish free content updates. Neither game is terribly friendly to beginners.

These similarities are misleading, though.

Terraria is a side-scrolling platformer; you can see in all directions, even through solid rock. You commonly fight reams of enemies and blind-siding bosses. Its sprite-based art allows for a lot of different objects, as well as creatures, from oddly hostile flying fish to zombies in top hats. It also has friendly NPCs who give clues and let you buy and sell things (once you figure out how the hell to attract them to your home) making Terraria's loot-focused progress feel more structured, if staid.

Minecraft's friendly NPCs are rare, trading random

bits and never communicating. Its first-person perspective limits what you can see (and attack) but enhances immersion. Both the hostile and neutral creatures have more personality, making up for the lack of variety. Being 3D it's easier to get lost, although Minecraft's overworld is worth getting lost in, full of growing trees, massive mountains, and deeply plunging canyons that make Terraria's biomes feel tiny. If you die in Minecraft it's harder to find where you'd died, and items dropped are easier to permanently lose, whereas Terraria's lost items last as

long as you're logged in. Minecraft's survival mode requires that you eat and maintain your gear, and its crafting is more puzzle-like; Terraria just needs you to have the right tools and materials.

Minecraft's world feels more immense, and can be awe-inspiring to explore. Terraria is a deeply involved procedurally generated action game, with its discoveries feeling more preordained. Both provide novelty, but while both begin humbly, they diverge into games that are from different planets, not just different continents.

The Zoo Story: Moderne samfunnsfortelling på tegnspråk

Idet dørene åpnes, ser vi en stemningsfull hovedscene på Tromsø Kulturhus. Vi, et magert, men imponert publikum, skal oppleve The Zoo Story. Denne en-akteren er eldre enn de fleste i salen, men temaene er absolutt aktuelle den dag i dag.

ROBERT UGGEDAL HANSEN
KULTUR@UTROPIA.NO

Meget dynamisk blir stykket fremført av Casper D. Lund som "Peter" og Ronny Patrick som "Jerry" med opplest manus fra første rad av stemmeskuespiller Morten Røhr.

Stykket begynner med at Peter, en "A4-borger", sitter på en benk i New Yorks Central Park. Denne ettermiddagen opplever han noe han sent vil glemme. Peters rake motsetning Jerry dukker opp – en isolert og motløs mann på leting etter en meningsfull samtale. Han tvinger desperat Peter i dialog, og vil fortelle om sitt besøk i dyrehagen, men kaster istedet ut sine historier som knapt henger sammen. Handlingene i historiene er humoristiske, og når et dramatisk klimaks nær slutten.

Stykket har noe utydelig undertekst, som skaper diskusjon

når vi spør skuespillerne hva stykket handler om og hva vi lærer av det.

— Stykket handler om mye forskjellig: Isolasjon; å forholde seg til andre; depresjon, og at vi lærer å spørre oss selv om det er bra å leve innenfor A4-rammen hele tiden, eller omvendt, eller noe midt i mellom; om fordommer og om det er bra eller dårlig. Det er vel egentlig subjektivt hva folk oppfatter av stykket, sier Casper D. Lund/Peter.

Den andre skuespilleren, Ronny Patrick som spilte Jerry, forteller at det handler mye om kommunikasjon, og at han opplever at det er en veldig stor utfordring å spille dette stykket – fordi det er så mye undertekst og det tok mye tid for å forstå hva dette stykket er.

— Det viser mye av virkeligheten rundt oss i dag, og hvordan folk kommuniserer med hverandre. Og i rollen min som Jerry mot Peter viser det den firkanta, den borgerlige sammenlignet med alle som ligger utenfor, forteller Ronny Patrick/Jerry.

Vi hører med publikum hva de mener om stykket:

— Intens! Fantastisk og krevende! Imponerende energifylt og godt spilt, sier to fra publikum.

Som konklusjon kan vi si at det var fint å oppleve noe så tankevekkende, som var fremført på et slikt høyt nivå. Leit at det ikke kom så mange folk og så denne forestillingen, men vi håper at Teater Manu kommer tilbake til Tromsø i nær fremtid!

HVA: THE ZOO STORY
NÅR: OKTOBER 22, KL 19.00
HVOR: TROMSØ KULTURHUS

FOTO: OLGA SHAVRINA

FAKTA: THE ZOO STORY

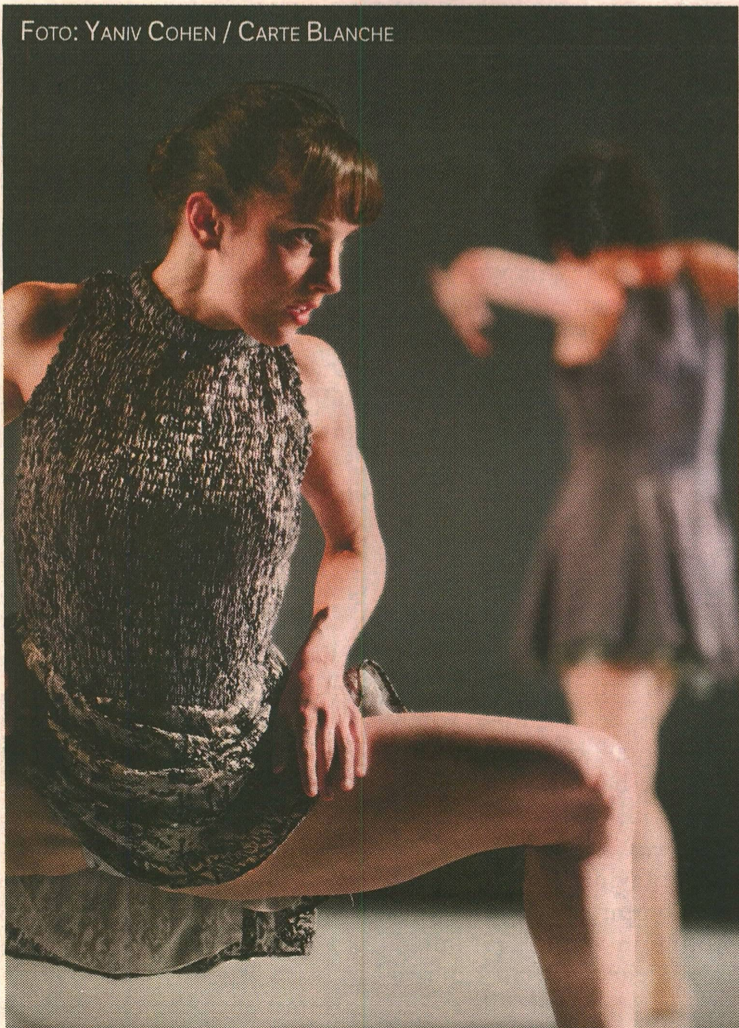
- SKREVET AV EDWARD ALBEE I 1958.
- TEATERSTYKKET TAR OPP TEMAER SOM ISOLASJON, ENSOMHET, SOSIAL ULIKHET OG DEHUMANISERING I EN KOMMERSIELL VERDEN.
- FREMFØRT I TROMSØ AV MANU TEATER FRA OSLO.
- TEATERET BRUKER TEGNSPRÅK SOM SCENESPRÅK.
- DE TURNERER FOR TIDEN MED EN-AKTEREN THE ZOO STORY.

Øst/Vest

BARBARA LESZ
KULTUR@UTROPIA.NO

HVA: NOT HERE / NOT EVER
HVEM: CARTE BLANCHE
HVOR: HÅLOGALAND TEATER
NÅR: 17.10.2013

FOTO: YANIV COHEN / CARTE BLANCHE

Not Here/Not Ever er et resultat av et samarbeid mellom den berømte koreografen Sang Jijia og det norske kompani for samtidsdans CarteBlanche. På grunn av sykdom ble torsdagens forestilling framført av ni av de ti opprinnelige danserne. Det virket som om showet lyktes allikevel. Forestillingen, som i månedsvis har fått gode anmeldelser fra ulike norske aviser, fikk stor applaus fra publikummet samlet på Hålogaland Teater.

I forestillingen sin blander Sang Jijia, en berømt koreograf fra Tibet, tibetanske røtter med internasjonal visuell kunst, arkitektur og multimedia. I Not Here/Not Ever tok han utfordringen om å lage en forestilling som virker i rammer av den norske estetikken. Det var inspirerende å se et slik mangfold på teateret

i Tromsø.

Not Here/Not Ever var en mangesidig forestilling sammensatt av en rekke dansescener med ulike antall dansere og med bruk av ulike visuelle midler. De ulike scenene skilte seg også fra hverandre i atmosfære, musikk og i hva de ønsket å formidle.

Forestillingen var karakterisert av en fin flyt i dansernes bevegelser, som ellers var veldig tydelige. Dermed virket bevegelsene desperate, og de hadde en større ekspressiv kraft. Den østlige inspirasjonen var tydelig i former som danserne benyttet. Samtidig var forestillingen dypt forankret i den norske estetikken.

Et annet vellykket element i Jijia sin forestilling var bruk av visuelle

midler som lys og lerret for å forsterke utstillingens uttrykk. Videoene som ble spilt på lerretene over danserne gjenspeilte det som foregikk på scenen med en surrealistisk vri. Jijia brukte til og med en "sakte film"-teknikk. Det ga forestillingen et element som er umulig å formidle i et tradisjonelt dansestykke.

Det eneste jeg skulle ønske var mer variasjon. Etter forestillingen var det litt vanskelig å huske alle danserne og deres «dansen-personlighet». Det kan likevel være den østlige innflytelsen i forestillingen. En av forskjellene mellom den vestlige verden og den østlige verden er at den første fokuserer mer på individer, men den andre fokuserer mer på samspillet mellom mennesker i en gruppe. Jijia var flink til å gjenspeile et sånt samspill.

En smakfull opplevelse

FOTO: PRESSE

TYGG! er en markering på Haugen Produksjoners 10-årsjubileum. Den tar oss med inn i et landskap fylt av smaker, konsistens, tekstur. Med andre ord, en sanserik opplevelse.

KAROLINE DALBY
KULTUR@UTROPIA.NO

Dansekunstneren Liv Hanne Haugen har latt seg inspirere av tygging, en dagligdags bevegelse vi alle gjør. Med seg på laget har hun danserne Anne Katrine Haugen, Silje Solheim Johansen og ernæringsfysiolog Vibeke Thorp.

Forestillingen er en kroppsliggjøring av tygging. Gjennom dansen utforsker de rytme, repetisjoner og tekstur, med fokus på individuelle forskjeller. Vi får en innføring i matens kvaliteter og hva tyggingen betyr for kroppen. Vibeke Thorps vittige formuleringer gjør ernæring til et spennende tema å dukke ned i.

Smørtoget har åpnet sine dører for en festaften med delikatesser servert fra Emmas Drømmekjøkken, sponset av Dragøy og Mydland. I disse lokalene får vi oppleve et genuint møte

mellom dansekunsten og matkunsten. Rommene er delt inn i søtt, salt, surt og bittert. Vi blir guidet inn i smaksløkenes verden, med visuelle og sanselige smakebiter. Sitronskiver, rosiner, kaffebønner og havsalt blir servert.

Det er en spenning i det alle setter seg ned ved matbordet for å dele denne intime opplevelsen. Danserne serverer maten i en voldsom fart og intensitet. Før hvert måltid, venter vi med å spise til alle blir servert. Måltidet er et felles ritual, og skal nytes i ren hyllest til maten.

Små, delikate retter dukker opp. Smakene er overveldende. Rå laks og torsk, med ingefær, wasabi og soyasaus. En nydelig, kremet ertesuppe, som glir nedover halsen. Saftig, kjøttfull reinpølse og friske tyttebær. En

myk, luftig dessert med sure oransje bær, kalt tinved. Alle smakene glir over i hverandre i ren harmoni. Jeg forstår hvor avansert, men samtidig enkelt, et måltid kan være. Matens bestanddeler er et kunstverk i seg selv.

Dansernes forhold til tygging kommer ut gjennom deres intime tyggebetroelser. Hva forteller tyggingen oss om våre personlighetstrekk? Er vi tilstede i våre liv, eller haster vi bare videre til neste aktivitet? Tar vi oss tid til våre liv akkurat nå? Hvis ikke, kanskje det er på tide å begynne med det. Smake brødskiven en har brukt tid på å lage, og virkelig nyte den. La måltidet og tyggingen være nok i seg selv.

«Det magiske ligger i det hverdagslige,» sier Liv Hanne Haugen. La oss ikke glemme det.

Movie review

Movie:
Thor: The Dark World
Director:
Alan Taylor
Studio:
Marvel

Karakter: **4/6**

JOSHUA HANGER
KULTUR@UTROPIA.NO

FOTO: PRESSE

The latest comic book movie installment from Marvel's Cinematic Universe takes us back to Asgard (which the actors annoyingly pronounce as Æsgard instead of Åsgård), for a fun new way of imperiling, and then saving the universe...or the Nine Realms (Alfheim, Asgard, Hel, Jotunheim, Midgard (Earth), Muspelheim, Nidavellir, Svartalfheim, Vanaheim). The peril this time comes from the Dark Elves of Svartalfheim, led by Malekith the Accursed, a.k.a. the 10th Doctor Who, a.k.a. Christopher Eccleston who wants to use some red-black CGI cloudy goo called the Eثير to destroy everything and make it all nice and dark like it used to be before the universe existed. Thor's granddaddy, Bor, defeated Malekith last time he tried this 5,000 years ago at the last convergence of the realms (sort of an interdimensional planetary alignment), and now it's Blondie Bigarm's hammer time.

Alan Taylor, who directed Game of Thrones, takes over from Kenneth Branagh as director and makes it a bit more heavy and textured. The directorial change feels right because, comicbook-wise, this film moves from the Jack Kirby era of Thor (1960s) to the Walt Simonson era (1980s) where the plots, characters, and artwork became more complex and nuanced. Malekith was a Simonson creation. Taylor tries to keep the computer graphics to a minimum--well, as much as one can with an intergalactic superhero flick--and

relies more on otherworldly location shoots like the black volcanic landscape of Iceland, and Game of Thrones-ish sets. There's more dirt on the floors of Taylor's Asgard than there was with Branagh's shiny eternal realm.

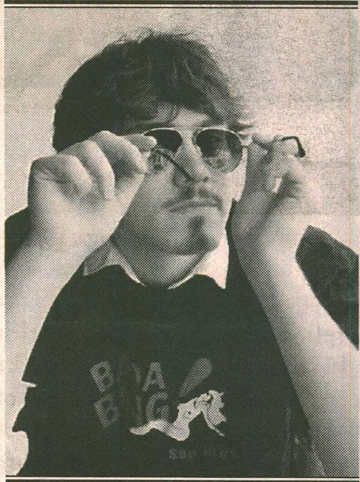
Tom Hiddleston is welcome back as Loki, the god of mischief, and there are some nice bromance moments between him and Chris Hemsworth's Thor, but he doesn't quite steal the show like he did last time. Natalie Portman is still irritatingly miscast as Thor's love interest Dr. Jane Foster. There's just no chemistry between them at all, and I don't buy her as an astrophysicist; someone like Emily Blunt or Lizzy Caplan would have been much better. Jamie Alexander's Sif gets more to do this time and a romance between her and Thor is hinted at (they are occasional lovers in the comics and married in Norse mythology), but leaves us wanting more. One other slightly frustrating thing is that the fate of one of the major characters is left completely hanging, but being a serial comic movie, we can assume that it will be addressed at some point in the future.

Overall, it is a very enjoyable summertime popcorn movie shoved off here into the middle of autumn. It was originally scheduled for a July 26 release, but postponed so as not to compete with another red-caped flying superhero. By the way, there are two post credit scenes, so it's worth it to stick around until the very end.

FILM SCOOP

Darren Aronofsky har et problem...

ALEXEI SMIRNOV
KULTUR@UTROPIA.NO

Hvor ofte ser du en regissør som kan skremme vettet av deg til de grader ikke en gang de beste skrekkfilmene klarer? Darren Aronofsky har aldri laget en dedikert skrekkfilm i sitt liv. Snarere får han deg oppslukt i ræ menneskelige følelser, sterke skjebner og grusomme tematiske tråder. Mannen bak filmer som *Requiem for a Dream*, *Black Swan* og *The Wrestler* lager ikke filmer for spenningens skyld eller melodramatisk tilfredsstillelse. Aronofsky er ute etter å fange tragedie i tillegg til dypt menneskedrama i en flaske, for så å knuse den over hodet på seeren.

Hans nye film *Noah* står markert med «post-production» på IMDB og skal etter all sannsynlighet komme ut i 2014. Som tittelen tydelig markerer, er dette en gjenfortelling av den bibelske historien om Noah og hans ark. Bygget i håp om å overleve syndefloden, basert på et varsel fra Gud og instruksjoner om at Noah skulle ta med seg to av alle levende skapninger på jorden ombord i skipet. En mørkere nytenkning er å forvente av Aronofsky, der fokuset rettes mot Noahs vansker med å takle det faktum at hans gruppe med skapninger er de eneste som overlever syndefloden. Dette er langt ifra et lite kunstprosjekt, for selv om utgiveren enda ikke har begynt med direkte markedsføring, er flere sto-

re navn som Russell Crowe (som Noah), Anthony Hopkins og Emma Watson involvert, og dette er samtidig aDarren Aronofskys første store studiofilm.

Nylig ble det lekket ut noen dråper med informasjon om at Paramount Pictures ikke nødvendigvis er tilfreds med det foreløpige produktet, basert på en rekke demografiske prøvevisninger innenfor religiøse grupper. Studioet og regissørens konflikt er basert på rykter, vi har ikke den nødvendige informasjonen til å vite nøyaktig hvilke komplikasjoner som kan ha oppstått i produksjonen. Det vi derimot kan anta er det Aronofsky automatisk vil bringe til bordet gjennom hans tidligere arbeid, og dømme ut fra det.

Aronofsky hadde mye å gå på da han var ferdig med den vellykkede *Black Swan*, hans forrige «storprosjekt». På den andre siden gjenstår det å se om han har overtalt studioet til å gi han «final-cut» på forhånd, eller om han faktisk må gi fra seg denne retten. En årsak til dette er det Paramount Pictures har på spill med et budsjett på 125 millioner dollar (*The Fountain*: 35 millioner), allerede før markedsføring. Hele poenget fra starten av var nok på deres side å lokke til seg det kristne publikum slik for eksempel *The Passion of the Christ* gjorde i 2004, noe som gjorde den filmen til en enorm suksess. Tar man det i betraktning, er det forskjellige meninger om Darren Aronofsky er riktig mann til å gjennomføre en slik oppgave. Spesielt siden han introduserer sci-fielementer, slik som en «rase» med seksarmede engler, bestemt på å støtte Noah i hans ferd.

Requiem for a Dream eller *Black Swan* er noe av det

RUSSELL CROWE SPILLER NOAH I DARREN ARONOFSKYS NESTE FILM
(FOTO: PRESSE)

siste man kunne tenkt seg å vise frem på storskjerm ved nærmeste gudstjeneste. Til sammen bringer disse to en hyperrealistisk fremstilling av alt fra ekstrem ensomhet og dopavhengighet til schizofreni og spiseforstyrrelser. For ikke å snakke om at begge filmene inneholder eksplisitte sexsekvenser. *The Wrestler*, til forandring, er en mer beskjeden film. Lettere å identifisere seg med, men inneholder likevel voldelig kampkoreografi og en sørgelig fortelling, for å si det mildt. Man kan håpe at det kristne samfunnet ikke vil reagere på vold så lenge den er relevant, slik som i *The Passion of the Christ* - en film Roger Ebert i sin anmeldelse påsto var den voldeligste han noen gang hadde sett. I tillegg kreves det kanskje et hensynsløst drama for virkelig å takle de mest tragiske delene av Bibelen. Overraskende er det likevel ikke å høre om Paramounts nervøsitet, på grunn av den mindre positive feedbacken fra de første visningene.

Til og med en av Darren Aronofskys kollegaer har ut-

talt at "Darren er ikke laget for studiofilmer ...". Noe som høres riktig ut, basert på hans tidligere utsagn som "Filmmaking is barely an art. 99% of my job is bureaucracy". Han har selv fremstått som uenig angående ryktene produksjonen produserer, og er ikke spesielt begeistret for studioets megling. Uheldigvis for alle parter tjente *Black Swan* inn et par Oscars og en solid profitt etter et minimalt budsjett, så ingen er egentlig interessert i hvilken personlighet mannen har. Det viktigste er fremdeles at han er ansvarlig for at hele fire skuespillere under hans regi har vunnet Oscars. Neppe en tilfeldighet.

Avslutningsvis er Aronofsky som sagt ikke en nybegynner. Mannen er flink til å lage film, det er ingen tvil om det. Og en mer «moderne» fremstilling av en fortelling man kjenner helt fra barndommen høres meget interessant ut. Selv om vi enda ikke har fått se en trailer, kan vi forvente en film som er potensielt stilfull, potensielt Oscar-verdig og en potensiell flopp.

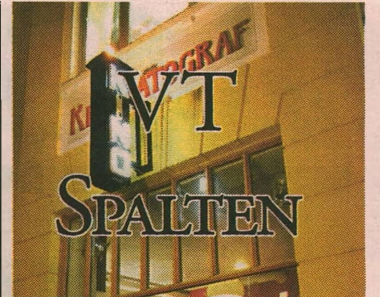

FOTO: INGUN A. MAEHLUM/ TIFF

VT-november

Månedens film

"Månedens film" gir deg muligheten til å se rykende ferske kvalitetsfilmer på Verdensteatret. I november viser vi et vidt spekter av filmer, både når det gjelder sjanger og språk. En av de mest spennende amerikanske regissørene for tiden er Jeff Nichols. Hans nyeste film *Mud* er et stemningsfullt sørstatsdrama med Matthew McConaughey i hovedrollen. *Mud* nevnes som en favoritt når årets Oscar-nominasjoner skal offentliggjøres. Den grønne sykkelene er allerede historisk da det er den første spillefilmen som noen gang er produsert i Saudi-Arabia, og attpåtil er laget av en kvinnelig regissør. Dette rørende dramaet om ungjenta Wajida vant Den norske fredsfilmprisen under årets TIFF.

Musikk på Kino

I høst startet vi en ny filmserie på Verdensteatret som vi har kalt "Musikk på kino". Her viser vi konsertfilmer og musikkdokumentarer, både gamle og nye. I november presenterer vi to vidt forskjellige filmer både når det gjelder musikktype og stil. *Foo Fighters* er et av de siste to tiårs største rockeband. Da Kurt Cobain døde og Nirvana opphørte bestemte trommeslager Dave Grohl seg for å starte sitt eget band. Dokumentaren *Foo Fighters: Back and Forth* er regissert av Oscar-vinner James Moll (*The Last Days*) og er en ærlig og humoristisk historie om bandets innholdsrike liv så langt.

De Tre Store

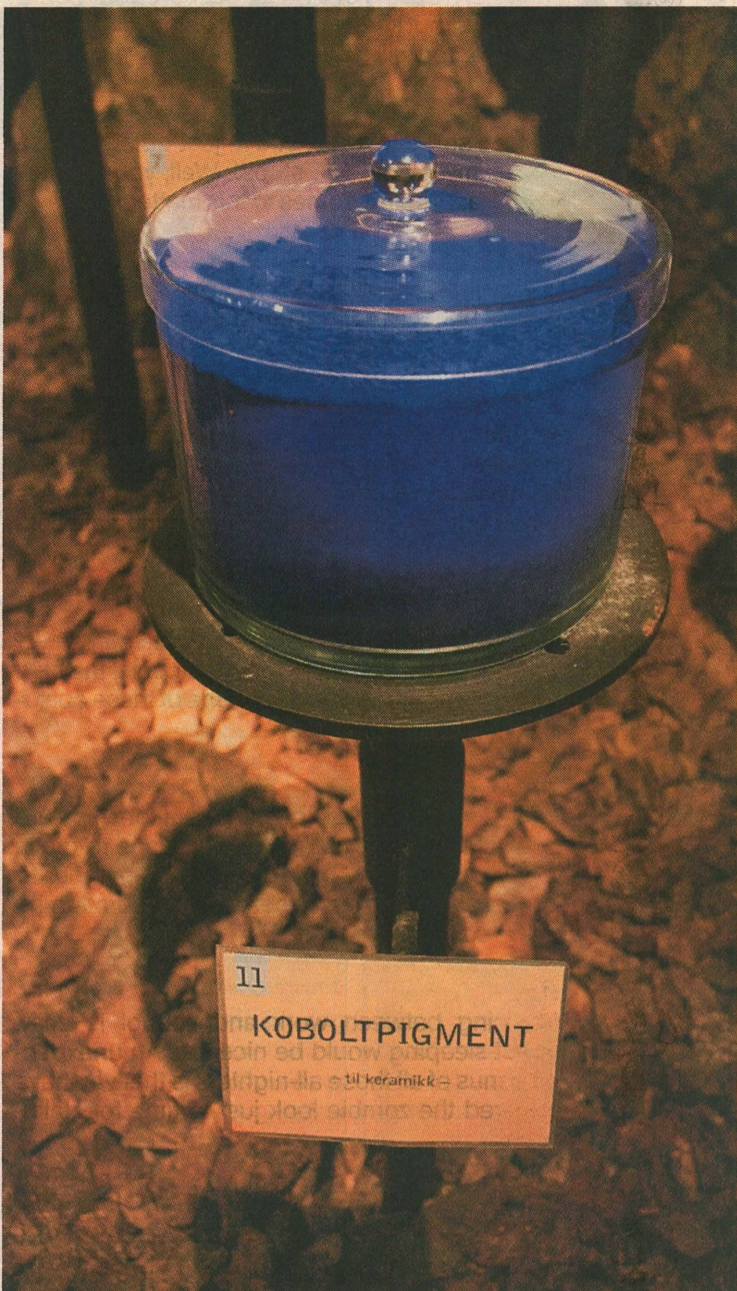
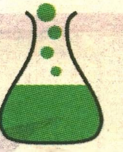
Tre forfattere snakker nært, ærlig og personlig om bøkene sine. Om det å være del av en familie, om historiene som skaper oss, om lengselen etter historiene som har gått tapt, og om å våge å se seg selv. Møt forfatterne Cecilie Enger, Helene Uri og Herbjørg Wassmo i samtale med Janneken Øverland. (Tirsdag 12. november kl. 1900: De tre store - Enger, Uri og Wassmo)

Opera fra The Met

I november presenterer Verdensoperaen i Nord *The Nose* av Shostakovich og *Tosca* av Puccini direkte overført fra The Metropolitan Opera i New York. Å se opera på Verdensteatret er nesten som å sitte i salen på The Met. Overføringene starter i god tid før selve forestillingen, så man får med seg summingen blant publikum, orkesteret som stemmer og hele den sitrende stemningen fra salen før forestillingen begynner. Operaforestillingene er overført i topp kvalitet med utallige kameraer og HD-lyd.

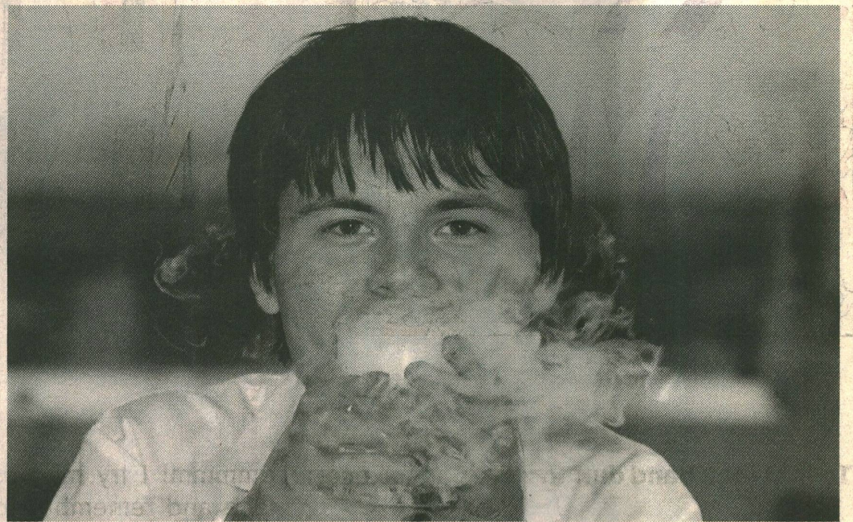
Lørdag 2. november kl. 1855: Opera fra The Met: *The Nose* av Shostakovich
Lørdag 9. november kl. 1855: Opera fra The Met: *Tosca* av Puccini

KJEMIEN RUNDT OSS

KOBOLT BLE I MANGE ÅR UTVUNNET HER I NORGE.
FOTO: JØRGEN SCHYBERG (CREATIVE-COMMONS)

BJARTE AARMO LUND
KULTUR@UTROPIA.NO

Co
Kobolt

27

58.93 u

Nisser og grunnstoffer hører vanligvis ikke sammen, men kobolt fikk navnet sitt fra den tyske mytologiens bergnisser, som kalles kobold (norsk wikipedia opplyser at det er en rase i World of Warcraft). Tyske gruvarbeidere var nemlig kjent med en malm som inneholdt sølv, men avgav giftig arsenikk-gass ved smelting. Gruvarbeiderne gav derfor malmen navnet koboldmalm av denne grunnen.

Det var av denne malmen svensken Georg Brandt i 1735 klarte å iso-

lere grunnstoffet kobolt, det første "nye" metallet siden antikken.

Kobolt er et sjeldent metall, det opptrer nesten ikke i ren form i naturen, men danner en rekke forbindelser. Flere kobolt-forbindelser har kraftig blå-farge (ett av kjennetegnene med transisjonsmetallene er de kraftige fargene), og det har man brukt siden antikken til å farge glass og smykker. Norges største industribedrift på starten av 1800-tallet var Blaafarveværket ved Modum i Buskerud, de framstilte koboltblått fra koboltmalm, og dekket 80% av verdens behov for fargestoffet. Blaafarveværket gav en forsmak på velferdssamfunnet for sine arbeidere med bolig, gratis skolegang til barn, pensjonsordning og helsetjenester.

Metallet kobolt er magnetisk,

slitesterkt og har høy styrke. Legeringer med kobolt blir brukt i turbinblader i jet-motorer, geværmunninger og implantater som trenger stor slitestyrke. Kobolt er også en del av kobalmin, vitamin B12, som vi er avhengig av å få i oss igjennom kosten for å danne røde blodceller og myelin (viktig komponent i nervesystemet). Veganere er i fare for mangel på vitamin B12 siden det primært finnes i animalske produkter. Det er ikke mye man trenger, 2 mikrogram (en milliondels gram) per dag er nok for voksne.

Kobalt er ikke spesielt giftig, om du veier 100kg kan du innta opp til 20 gram før du dør (statistisk sett, ikke prøv hjemme). Men i Canada fikk over 50 personer kardiomyopati når en ølprodusent tilsatte kobalt-sulfat til ølet for å stabilisere ølskummet.

LUTONG BAHAY

ARAVEL JUNE CARTALLA-LIGTAS
KULTUR@UTROPIA.NO

Breaded Chicken

Ingredients:

2-3 pieces of chicken breast
2 whole eggs
½ cup homemade breadcrumbs
½ cup flour
Salt and pepper
Oil for frying

Procedure:

1. Wash the chicken breast and pat it dry afterwards. 'Butterfly cut' the chicken, then season to taste and set aside.

2. In a shallow dish, whisk eggs with pinch of salt; let stand 5 minutes. In two separate plates, put breadcrumbs.

3. In a large cast-iron skillet or other heavy deep skillet, heat oil over medium.

4. Take the chicken and coat in flour, shaking off excess, then dip in egg (letting excess drip off). Cover in breadcrumbs, turning twice and patting to adhere.

5. Increase heat to medium-high. Working in batches, add chicken to skillet; cook, gently shaking skillet occasionally, until chicken is browned, about 4 minutes. Turn with tongs; cook until browned and opaque throughout, 2 to 3 minutes more (if browning too quickly, lower heat). Between batches, skim off brown crumbs from oil with a slotted spoon. Drain chicken on paper towels; season with salt if desired.

6. Serve with mashed potatoes or potato wedges and mixed veggies.

Lutong Bahay, in tagalog means Home-cooked. This column aims to let students feel-at-home even how many miles away in reality. These

recipes hope to inspire students of cooking and trying other dishes that are simple and not so expensive. This will also encourage others to

share their simple yet delectable 'Lutong-Bahay' dishes to everyone.

Happy cooking!

PHOTO: ARAVEL JUNE CARTALLA-LIGTAS

Missed Connections

ILLUSTRASJON: MANON COURTAUX

To that rock band during any concert- ever:

I realize that you guys are trying to cover up the imperfections in your music with extreme loudness, but please, spare my ears, or I might just not survive the concert.

To my reflection in the mirror:

Once you were so beautiful, and now you hardly fit within the frame. What happened? How about you go exercise while i'm eating another waffle?

To the boys in tight pants:

Yes, all girls adore your tight pants that keep showing your underwear when you sit. All women find this really really sexy, and totally not emasculating. Mhm, not effeminate at all.

To my yoga teacher:

Oh, please, share your wisdom with me,

ommmm! I try my best to make a relaxed face and remember to breathe slowly with my nose while having my left leg behind my ear, and my right leg twisted at a 90 degree angle, but somehow I keep losing balance while standing on my tiptoes. What am I doing wrong, ommmm?

To the weather:

Please, stop being so crappy. If you keep changing like my mood does in the throes of PMS, I might end up with a broken leg! Or with a gold medal in ice-skating, you never know.

To the guy working at the checkout in Eurospar:

Yes, I am always smiling to you. But it is not because I like you. It is because every time I pay for my student dinner, I keep wondering if I have enough money on my card, and if I will have to blush in front of you again. I always smile when I am nervous.

Undead students are campaigning for diversified cafeteria menus.

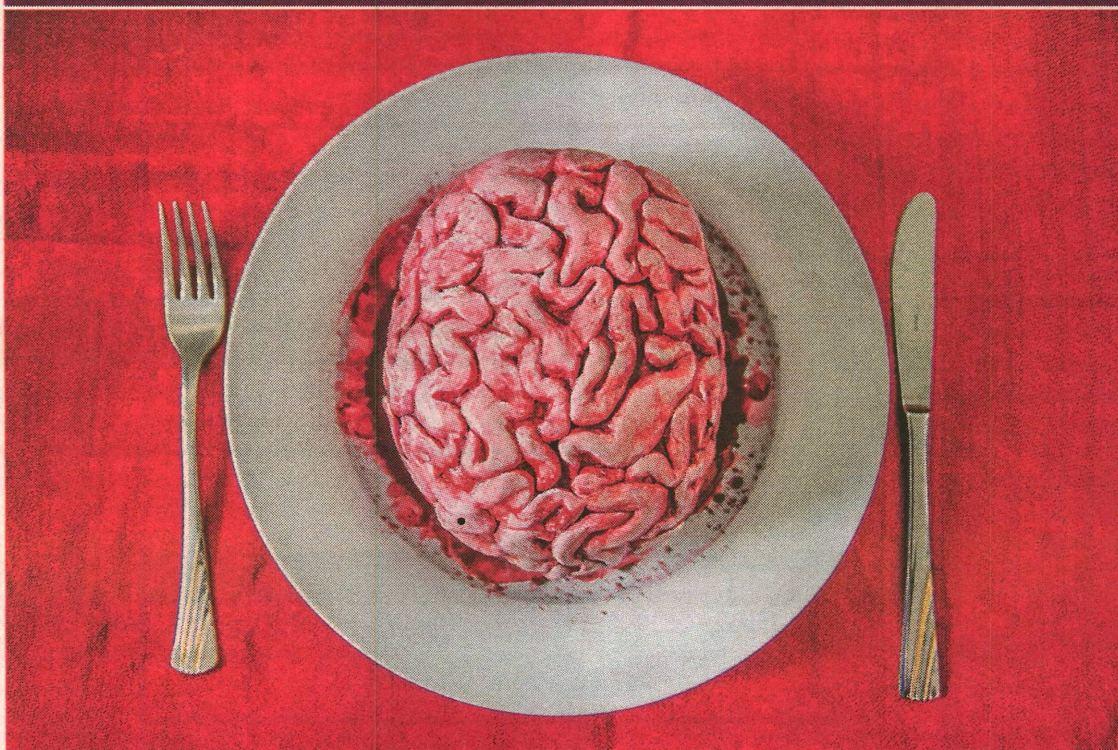

FOTO: OLGA SHAVRINA

Utroscope

Aries

The watery depths of a Mack beer are your home these days, but keep in mind one thing: don't drink and drive. You will get caught.

Taurus

Don't be so pigheaded, you're just going to lose the argument and look stupid. Well, you are stupid, at least when it comes to this matter.

Gemini

It's all or nothing! Just take the step and jump, but you had better learn to swim first.

Cancer

Don't hole up in your house for the next two weeks (that's the way people die, you know!), instead check out as many Halloween parties as you can. You never know how many cute Pisces girls/guys in their goth outfits you can hit on during a weekend.

Leo

The miasma of your bad mood is affecting everyone around you. Take care of your pets, they are especially prone to dying after one of these episodes of yours.

Virgo

Staid, boring hobbies, jobs and relationships are usually more your thing, but your plans to move to Goa might shake things up. Just remember to drink even after the diarrhea and dehydration hit you oh so hard.

Libra

Balancing between work and school is easy, except sleeping would be nice too. An unexpected bonus of all those all-nighters is that you have mastered the zombie look just in time for Halloween!

Scorpio

Have fun spending the weekend in the bathroom, thanks to the sushi or the sausages or whatever it is that you keep stealing from your roommate. Karma is a bitch.

Sagittarius

Losing money on a bet wasn't the best idea when you now have to scrape together money for rent. Maybe the pant money from all those bottles in your room might help?

Capricornus

Home sweet home, except you're going to be booted out of your apartment because of the loud sex you're having. You have to choose: a place to live or your boy/girlfriend (who does cook a wonderful breakfast though?)

Aquarius

Your studies are going well (no thanks to your own efforts, but rather the more industrious members of your group) but the feeling of loneliness is going nowhere. Time to invest in a cat or a goldfish to keep you company.

Pisces

Don't be so moody even if your last home exam didn't go quite as well as you expected. You'll pass that course next year (E is a pass, right?).

ILLUSTRASJONER: MARIE SELIEHAUG JOHANSSON

Utropia frivillige

Journalister
Aaron Teschner
Alexei Smirnov
Barbora Kalincova
Emma Jensen
Elza Borondy

Francesco Pogliano
Henrik Vikeby
Ida Bing
Karoline Dalby
Lyonel Perabo
Magdalena Hestholm
Matthew Lynch

Nils Hollmichel
Robert Uggedal Hansen
Sara Lupini
Thea Vinge
Tiina Maaria-Laihi
Timme Ellingjord
Vladimir Mihajlovic

Fotografer
Aldwin Bouteville
Borja Fernandez Alberti
David Groat
Eira Triguero
Geir-Inge Buschmann
Sarah Galantini
Timme Ellingjord

Korrektur
Ambrose Attah
Andrej Sagaidak
Chelsea Mackay
Ellen Dobrowski
Emma Jensen
Joshua Hanger

Matthew Lynch
Thea Vinge
Thomas Bake

Illustrasjon
Eva Salman
Julie Hagerup

KALENDER

01. november - 14. november 2013

Lørdag 02. november

Lissie	Driv	21:00
Stefan Sundström og Æ	Kulturhuset	22:00
Petticoats and Polkadots	Special Halloween Edition/ Skadefryd	
Fashion Show	Bastard	22:00

Mandag 04. november

Erling Karlsens minner	filmminner fra gamle Tromsø	
Verdensteatret	19:00	
Mandagsrock	Driv	20:00

Torsdag 07. november

Språk og film: The Language of my Heart og Språkfølelser	Verdensteatret	19:00
Foo Fighters: Back and Forth	Verdensteatret	21:00

Lørdag 09. november

Navid - Each One Teach One	Kulturhuset	18:00
Dialog	Kurant	19:00

Mandag 11. november

Et juleeventyr	Hålogaland Teater	18:00

Onsdag 13. november

Æ har rætt	Hålogaland Teater	20:00
Graveyard	Driv	21:00
SMUGTITT: Blå er den varmeste fargen	Verdensteatret	21:00

Fredag 01. november

ANIMALS presents: No Fate Compilation	Small Projects	19:00
The Bon Bons	Verdensteatret	21:00
Rocky Horror Picture Show	Driv	20:00
Halloween-Fest	Driv	23:00

Søndag 03. november

Den grønne sykkelen	Verdensteatret	18:00

Tirsdag 05. november

Don't beat your wife (every night)	Hålogaland Teater	20:00

Onsdag 06. november

Bjørn Eidsvåg	Kulturhuset	19:30

Fredag 08. november

FredagsQuiz	Driv	19:00
Fadlabi	Small Projects	20:00

Søndag 10. november

Geir Stenersen	Skarven	20:00

Tirsdag 12. november

De tre store - Enger, Uri og Wassmo	Verdensteatret	19:00

Torsdag 14. november

Empyreum	Rådstua Teaterhus	18:00
Best of Driv - quiz	Driv	21:00

MUSIKK FILM ANNET TEATER
KUNST DRIV INSOMNIA

calendar layout by Lukas Lindinger

WWW.UTROPIA.NO